వేమన నీతి వేదాంత రత్నావళి

With

English Translation

311 వే.ప

3994

AUM

SATYAMEVA JAYATHY

VEMANA NEETHI VEDHANTHA RATNAVALI

WITH

ENGLISH TRANSLATION

PART I.

BY

C. RAJARATHNAM NAIDU,
No. 31, SOLAYAPPEN STREET, WASHERMANPET.

Madras:
PRINTED AT THE STAR OF INDIA PRESS.

1901.

AUM

SATYAMEVA JAYATHY

VEMANA NEETHI VEDHANTHA RATNAVAL

WITH

ENGLISH TRANSLATION

PART I.

BY

C. RAJARATHNAM NAIDU,

No. 21, SOLAYAPPEN STREET, WASHERMANPET.

Madras:

PRINTED AT THE STAR OF INDIA PRESS.

1901.

PRICE ANNAS 4

ఓం

AUM

Prayer to the Almighty God.

O Easwar, unseen thou infinite
Who on the shapeless void of night,
Bade glorious light arise ;
Who arched the bluish sky above,
And gemmed it bright with stars that move
Liko armies in the skies
Who spake, and lo, at thy command
The sullen Ocean left the land,
Its waves in wrathful glee.
Proud in their awful strength might foam,
Thus for may reach nor further roam,
So spake thy high decree :
Who formed the creatures wondrous all,
In myriad forms both great and small,
Each in its nature good ;
And with unsparing, lavish hand
With verdure crowned the barren land
And gave each creature food :
O Thou, Almighty God and king,
Who still sustains each living thing,
In wide creation's plan ;
Dead Vedas are but the living will,
Of Him who worketh ever still,
To bless Thy creature man.

PREFACE.

THIS little volume contains excellent and well-selected moral and Vedic stanzas from the verses of Vemana yogee, the great moral philosopher, with English translation. My wish, in adding this translation to those already before the public was to preserve the spirit of the original, especially in its deeply devotional tone, while at the same time giving an accurate translation, reflecting the strength and the terseness of the Telugu Poems.

I trust that all those well-wishers of Indian Moral and spiritual progress, who are both rich and generous, will come forward and liberally patronize this Volume, which aims at no less an object than the moral and spiritual regeneration of this ancient land of the Aryans.

I further request that those to whom I send this book *for the sake of honor*, will be pleased to favour me with their valuable opinions on this book and also with their practical suggestions regarding the means of making this Series still more useful and acceptable to the general public.

C. RAJARATHNAM NAIDU.

N. B.—The sentence విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ means, Listen O Vema, Delight of the world.

But O Parabramha Swaroopa, just
Remember me that I am dust
Thine erring child am still;
Weak, naked, helpless, still I fly.
To Thee, who is my refuge high
To me Thy words fulfil.
And as I tread life's stormy road,
With faltering feet, straight up to God
Be Thou my shield and guide;
Till safe upon the shining shore,
My weakness past my trials o'er
I'll still with thee abide.

(C. R. N.)

శ్రీరామజయం.

వేమనపద్యములు.

VÈMĂNĂ VERSES.

క॥ శివకవులకు నవకవులకు శివభక్తికి తత్త్వమునకు చింతామణికిన్ ।
శివలోక ప్రమధులకును శివునకు గురువునకు శరణు సేయర వేమా ॥ 1

Of the Poets of Siva, of the nine Bards, of the Siva creed, of his Essence, and of the Chinthamani ; of the attendants in the heaven of Siva ; of Siva and of thy teacher pray for aid O Vema.

తే-గీ॥ శ్రీకరంబైన వేమన చెప్పినట్టి పద్యములనెవ్వడేని పఠనసేయు ।
నట్టిపురుషుడు మనమున నిట్టిదనుచు చెప్పరానట్టిసుఖము చేరు వేమా ॥ 2

Whoever learneth the verses spoken by the fortune giving Vemana, that man shall attain that thing of which we cannot say such or such is its nature O Vema.

ఆ-వె॥ వేమనయనయోగి వెలసె లోకమ్ములోన పూజలిడుడు పుణ్యపురుషులార ।
పూజలిడినయంత భుక్తిముక్తులనిచ్చు విశ్వదాభిరామ వినుర వేమా । 3

The Yogee named Vemana shone forth in the world. Bow to him ye men of Virtue, while ye reverence him he will sustain and bless ye for ever.

పలుకుమన్న నేల పలుకక యున్నావు పలుకుమయ్య నాతో ప్రబలముగను।
పలుకుమయ్య నీదు పలుకు నే నెఱిగెద॥ వి॥ 4

O God when I say speak, why dost thou not speak? O speak to me powerfully O speak to me and I will hear! I will know and recognize thy words.

ఆత్మశుద్ధిలేని యాచారమది యేల భాండశుద్ధిలేని పాకమేల।
చిత్తశుద్ధిలేని శివపూజలేలరా॥ వి॥ 5

Practice void of purity of soul; to what end is it? Without cleansing the vessel why dress food? Devoid of purity of mind to what end is the worship of God?

నిక్కమైన మంచి నీలమొక్కటి చాలు తళుకు బెళుకు రాళ్లు తట్టెడేల।
చదువ పద్యమరయ చాలదా యొక్కటి॥ వి॥ 6

One really good sapphire is sufficient, of what use is a basketful of glittering and flashing pebbles. If you reflect on one verse worth reading, is not enough?

తాముగన్నవారు తముగన్నవారును చచ్చుటెల్ల తమకు సాక్షిగాదె।
బ్రతుకుటెల్ల తమకు బ్రహ్మకల్పంబులా॥ వి॥ 7

Is not the dying of all those we bring forth, and, of those who bring us forth an evidence to us. Is all our life to us as the ages of God?

ఎరుకగలుగువాడు యేమేమి చదివిన చదివినంత సేపె సద్గుణియగు।
కమలనాళమందు కప్పకూర్చున్నట్లు॥ వి॥ 8

He who hath left understanding, whatever-ever, he read only as long as he is reading; doth his virtue continue, as a frog is dignified, only as long as it is seated on a lotus.

కూటికెడదాసి కూర్చున్నమనుజుఁడు వెలఁదులఁగనుఁగొన్న వెతలఁజెందు ।
వెలిఁగియున్నగాంచు శలభంబుచాడ్పున ॥ వి ॥ 9

A man can quit his food and sit apart but if he perceives women he feels the pain of desire, like as the grass hopper delighteth to see the fire which will destroy it.

గడ్డిపశులకిచ్చె గాలిఫణులకిచ్చె మన్నెఱ్ఱలకుచ్చె మఱవకెట్లు ।
కుంభినిజనులకును కూడెట్లుచేసెరా ॥ వి ॥ 10

God made grass for cattle ; and wind for the serpent, and earth for earthworms, thus ; without forgetting any one. How did he make the earth to be food for man ?

ఎవ్వరికిగుణములవి యేమన్న మానవు చక్కఁజేయరాదు కుక్కతోఁక ।
గడుసుటాలుమగని గంపఁబెట్టమ్మురా ॥ వి ॥ 11

No man's nature say what you will,—will change ; a dog's tail cannot be made straight ; a stubborn woman will put her husband in a basket and sell him.

వేరుపురుగుచేరి వృక్షంబుచెఱుచును చీడపురుగుచేరి చెట్టుచెఱుచు ।
కుత్సితుండుచేరి గుణమెల్లఁజెఱుచురా ॥ వి ॥ 12

The root worm destroyeth the tree, the sapworm destroyeth the herb ; but the backbiter ruineth all good qualities.

ఉప్పుకప్పురంబు నొక్కపోలికనుండు చూడచూడ రుచులజాడవేరు ।
పురుషులందుఁబుణ్యపురుషులు వేరయా ॥ వి ॥ 13

Salt and camphor are of one semblance, but as you examine and try the flavours of their tastes are diverse. Thus do the virtuous differ from other men.

జీవపోకముందె జీవవస్తువులిచ్చి జీవునిలుపవలయు జీవముగను ।
జీవిపోయినపిదప జీవవస్తువులేల వి॥ 14

Before the soul (or life) departeth you must give medicines (life-things) and detain the soul to make it live; when the soul is departed, to what end are medicines?

కల్లనిజములెరుగు కర్తయొకఁడెకాని నీరుపల్లమెరుగు నిజముగాను ।
తనయుని జననంబు తల్లితానెరుగును వి॥ 15

What is falsehood and what is truth God alone knoweth; water alone knoweth the low-sloping land; the mother alone knoweth the birth (i.e., father) of her child.

దేహమెల్లవడలి దంతములును యూడి తనువు ముదిమిచేత దినముదినము ।
ముప్పతిప్పలపడి మోహంబువిడునదా వి॥ 16

The body all withers, the teeth likewise loosen - the body by age is frequently trembling with old age, falling to pieces, yet love will not leave us.

అతివగాంచిగన్న నర్థంబుదాచిగన్న సారసంబులు చవులుగన్న ।
యుద్ధుగాండ్లకెల్ల నాశలుపుట్టవా వి॥ 17

If they see women, or gaze at wealth, or taste sweet flavours will not desires arise in all men? (let gentlemen or brahmins.)

అనువుగానిచోట నధికులమనరాదు కొంచమెంచుకొన్న కొదవగాదు ।
కొండ యద్దమందు కొంచమైయుండదా వి॥ 18

In an unfit place we should not say we are superiors; never is humility degradation: do not a hill become small in a mirror?

క॥ తనమది కపటముగలిగిన తనవలెనే కపటముండు తగ జీవులకున్ ।
తనమది కపటము విడిచిన తనకెవ్వరు కపటిలేరు ధరలో వేమా॥ 19

If your own mind containeth duplicity, like yourself will others suspect you. But if dissimulation leaves your heart, none in the world will be deceiptful towards you.

తామసించి చేయ దగదెట్టికార్యంబు వేగిరింపనదియు విషమమగును ।
పచ్చికాయదెచ్చి పడవేయ ఫలమౌనె॥ వి॥ 20

It is not proper to do anything in anger by hurrying, it becomes (poison) evil. If you plant a green fruit, will fruit be produced?

నీళ్లలోననోడ నిగిడితిన్నగ బ్రాకు బైటమూరెడైన బ్రాకలేదు ।
నెలవుదప్పుచోట నేర్పరికొరగాడు॥ వి॥ 21

In the waters a ship floats and swims on smoothly; out of the water it cannot creep even a cubit; thus in an unfit place the skilful man is useless.

నీళ్లలోనమొసలి నిగిడియేనుగుబట్టు బైటకుక్కచేత భంగపడును ।
స్థానబలిమిగాని తనబలిమి గాదయా॥ వి॥ 22

In the waters an alligator swimming seizes an elephant, but if it comes out, it is discomfited by a dog. Thus is the power of situation not its own might.

కులములోననొకడు గుణవంతుడుండెనా కులము వెలయువాని గుణముచేత।
వెలయువనములోన మలయజంబున్నట్లు॥ వి॥ 23

Is there in a tribe one man of excellence? His class will shine through his excellence; he will shine as the (malayajum) sandal tree in the grove.

పందిపిల్లలీను పదియునైదింటిని కుంజరంబుయీను గొదమనొంటి।
యుత్తమపురుషుండు యొక్కఁడుచాలఁడా॥ వి॥ 24

A pig will bring forth ten or five youngs, an elephant beareth one young. Is not one good man enough?

ఎఱుగువానిదెలుప నెవ్వఁడైనఁజాలు నొరులవశముగాదు దుర్యోగుదెల్ప।
యేటివంకదీర్ప నెవ్వరితరమయా॥ వి॥ 25

To instruct a man of understanding any one suffices; but the thoughts of the wicked, are in no man's hand. In whose power is it to straighten the bend of a river?

అల్పుడెప్పుడుపల్కు నాడంబరముగాను సజ్జనుండుపల్కు జల్లగాను।
కంచుమ్రోగినట్లు కనకంబుమ్రోగునా॥ వి॥ 26

The mean man always talks big, but (he of good birth) a superior man talks moderately. Does gold sound as bell metal sounds.

ఓగునోగుమెచ్చు నొనరంగనజ్ఞాని భావమిచ్చమెచ్చు పరమలుబ్ధు।
పందిబురదమెచ్చు పన్నీరుమెచ్చునా॥ వి॥ 27

The wicked delighteth in the wicked, fitly in the fool's mind ; does the crabbed delight in his heart; the pig delighteth in mud will it care for rose water?

గంగపారుచుండు గదలనిగతితోడ మురికివాగుచుండు మ్రోతతోడ।
దాతయోగ్యునట్లధముడోర్వగాలేడు॥ వి॥ 28

The Ganges flows on, with a tranquil passage, but every foul-ditch flows with a roar. Will a low fellow be mild like a noble man?

కానివానిచేత గాసువీసములిచ్చి వెంటదిరుగువాని వెఱ్ఱితనము ।
పిల్లిపట్టుకోడి పిలిచినాపలుకునా॥ వి ॥ 29

If you have committed your (penny farthing) money to a worthless man, ever to follow after him his madness. If you call to a fowl that was seized by a cat will it speak to you?

పిసినివానియింట పీనుగువెడలిన కట్టెకోలలకును గాసులిచ్చి ।
వెచ్చమాయెనంచు వెక్కివెక్కేడ్చురా॥ వి ॥ 30

If a corpse leaves a miser's house, when he has given money for firewood for the bier, saying ah, the fees are expended and he will weep sobbing and sobbing.

కష్టలోభివాని కలిమికైవానింటి బడుగువాడుదిరిగి పరిణమించు ।
తగరువెంటనక్క దగిలినచందంబు॥ వి ॥ 31

Longing for the wealth of the hard miser, the poor man follows him bending to him; like, as the fox is attacked to the ram.

లోభివానిజంప లోకంబులోపల మందువలదు ఒకటిమతముకలదు ।
పైకమడుగ చాల భగ్గునపడిచచ్చు॥ వి ॥ 32

To kill the miser no poison in the world is requisite; there is another mode (or creed). If you ask him for money, he will terribly explode and fall down dead.

మాటలెల్లకల్ల మనసెల్లదొంగ చేటిప్రాణమింక నేలబ్రతుకు ।
మాటసత్యమైతె నూరేండ్లాయుష్యంబు॥ వి ॥ 33

All words are lies, all minds thievishness (theft): where is the soul? Why live any longer. If your word is truth it is an hundred years additional life.

కలిమివాడునయిన గానడు మదమున లేమివాడు మొదలి లేదు పెట్ట।
కలిమి లేమి లేని కాలంబు గలుగునా॥ వి॥ 34

Through pride, in the day of wealth a man cannot see, when in poverty he has nothing left to bestow. Is there any season free from the ills, both of riches and those of poverty ?

కనియు గానకుండు కలిమి నిబ్బరముచు వినియు వినకయుండు విస్మయమున।
సంపదగలవారి సన్నిపాతకేళి॥ వి॥ 35

He looks at, without seeing neighbour; without seeing him, when he is rich. Hearing, he hears not through arrogance; such is the state that appertains to the opulent.

తీర్పవార్పలేని తీర్పరికములేల కూర్పుకూర్పలేని చేర్పులేల।
పెట్టిపొయ్యలేని వట్టిడంబములేల॥ వి॥ 36

What is the use of Judge that can neither decide nor reconcile ? What is the use of a clever man, who cannot settle a bargain ? To what end is empty bragging that gives neither meat nor drink ?

పూర్వజన్మమందు పుణ్యంబు సేయని పాపి ధనముకోర పడుట యెల్ల।
విత్తుమఱచి కోయ వెదకిన చందంబు॥ వి॥ 37

The sinner than in his former birth performed no virtue, all his longing for wealth is, like seeking to reap, when you have forgotton to sow.

చమురుకలుగు దివ్వె సరవితో మండును చమురు లేని దివ్వె సమసిపోవు।
ధనము దివ్వెవలెను తనవెంట బోవురా॥ వి॥ 38

A lamp, that has oil, flames neatly; the void of oil, expires. Ah our wealth, and, the light of love perish with ourselves.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 39

He that, relying the prince, ruins the land; the sorrows of the people shall reach him; and, at last he shall fall. How long shall the bounding hall retain its elevation.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 40

Sin does not, as it is termed exist in any particular place it attaches to our own actions. If thou art not an evil doer thereby shall thy dwelling suit thee.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 41

The obsequiousness of a fox; and without eating it heaps up all wealth; like as the rice is sprinkled at the mouth of a bandicote trap.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 42

Neither when he departs nor when he comes, or again departs, do riches follow him, they cannot be carried away with him. Where does he go, and where does his wealth go?

[illegible] ।
[illegible] ॥ 43

As naked were we born, and, as nakod must we depart. In the body do we wander the earth as though naked. Long as he lives, he becometh not a doer of good.

కాశీపోదుమనుచు గడకట్టగానేల కాశితీర్థములను గనుగనేల ।
దోసకారికెట్లు దొరకురా యాకాశి॥ వి॥ 44

Why make projects, intending to go to Kasi; why long after the holy streams? How shall that Kasi be attained by the evil doer?

ఇనుము విరిగెనేని యినుమారు ముమ్మారు కాచి యతుకవచ్చు గమ్మరీడు ।
మనసు విరిగెనేని మరియంటనేర్చునా॥ వి॥ 45

What, though iron breaks twice or thrice, the smith knows how to heat and weld it; if the spirit breaks, what shall reunite it?

క॥ పరనారీదూరగుడై పరధనములకాసపడక పరహితరతుడై ।
పరులలిగిన దానలుగక పరులెన్నగ బ్రతుకువాడు ప్రాజ్ఞుడు వేమా ॥ 46

He that remaineth far from the wife of another man, who wisheth not for the wealth of another, and who is benevolent; who is not wroth at the wrath of others; he shall live in the esteem of his neighbours, for, he is the wise man.

అజ్ఞానము శూద్రత్వము సుజ్ఞానము బ్రహ్మమాట శ్రుతులనువినరా ।
యజ్ఞానము డిగివాల్మీకి సుజ్ఞానపుబ్రాహ్మణుండె చూడగ వేమా ॥ 47

Listen to the scriptures, that declare ignorance to be the servile (shoodra) state and wisdom to be (Brahminship) the priestly rank. Behold Valmiki, who was once a high way man, when his ignorance ceased, attained the Brahminical rank.

నీళ్లలోనిచేప నెఱిమాంసమాశకు గాలమందుజిక్కి గూలినట్లు ।
యాశబుట్టిమనుజ డారీతి జెడిపోవు॥ వి॥ 48

As the fish in the waters through desiro of the delicious bait (excellent flesh) is fixed on the hook and perishes. A man if seized with desire, is thus, also ruined.

కాయమెవరిసొమ్ము పోషింపపలుమారు ప్రాణమెవరిసొమ్ము భక్తిసేయ ।
ధనమదెవరిసొమ్ము ధర్మమేతనసొమ్ము॥ వి॥ 49

Whose property is the body, that we should continually nourish it? Whose is the soul, that we should be devont to save it? Whose is our wealth? Virtue alone is ours!

నారాయణనవచ్చు నమశివయనవచ్చు మేలువారినన్ని మెచ్చవచ్చు ।
కాసుకానుపిసిని గొబ్బున నీరాదు॥ వి॥ 50

You may call the rich niggard, Narayana, or Namasiva, believing him excellent and landing him, but for all this he cannot take and give you a pio from his pocket at once.

మేడిపండుజూడ మేలిమైయుండును పొట్టవిచ్చిచూడ పురుగులుండు ।
పిఱికివానిమదిని బింకమీలాగురా॥ వి॥ 51

If you behold the fig it is liko pure gold. If you open its belly and look in, it is all worms; such is the ostentation of a reserved man.

ఎనుముతోలుతిత్తి యిలబుస్సుమనిన పంచలోహములను భస్మమౌను ।
పెద్దలుసురుమనగ పెనుమంటలెగయవా॥ వి॥ 52

A buffalo hide bellows (in the world) sounding bussu; the five metals are calcined; when good men grieve, will not a great flame arise to heaven?

తలనుపాగపైనితగుపచ్చడముతోజ్జ చెవులపోగులరసిచేయువర్థి ।
పశుపశువుకాట బుద్ధిలో నెఱుగక ॥ వి ॥ ౫౩

When we behold a turban on the head, a well fitting coat, a fair belly, and, rings in the ears, surely here arrives a rich man; ignorant of his being in his mind a mere brute.

స్త్రీలసుఖముఁగోరిచిత్తంబునిలుకడసేయని మనుజుండు చెడునిజంబు ।
యేటిగట్టుమ్రాను యెప్పుడుచలనంబు ॥ వి ॥ ౫౪

The man who looking to, ou the delight of women cannot (establish) restrain his mind; is ruined indeed; as a tree on the bank of a stream is ever instable.

కూలినాలిజేసి కూడ్పుపనిజేసి తెచ్చిపెట్టయాలు మెచ్చునెప్పు ॥
లేమిజిక్కువిభుని వేమారుదిట్టును ॥ వి ॥ ౫౫

If thou wilt work for hire, and slave, and gain, and give it to thy wife, she knows to applaud thee, but, a thousand fold will she revile her husband, if he falls into poverty.

క॥ ఇంద్రియపరవశుఁడధముం డింద్రియపరవశుడు భక్తియుతుఁడు మధ్యముఁడౌ ।
నింద్రియజయుఁడుత్తముఁడౌ నింద్రియనిగ్రహుఁడు వినవె హితుఁడు వేమా ౫౬

He that is given up to his senses is the lowest, he that is delivered up to his lusts shall however through devotiou become medial: He is the best who hath conquered his lusts, he who hath subdued his passions and commandeth himself is hear me the might Lord.

తనగుణము తనకు నుండగ నెనయంగ నొరుని గుణము నెంచును మదిలో ।
తనగుణము తాను దెలియక పరిపరునియ నెడు వాడు భ్రష్టుడు వేమా ॥ 57

If, while his own disposition remains to him, he concerneth himself to consider in his mind the disposition of another; He that, while not knowing his own nature, that talks only of his neighbour, this is a fallen creature, O Vema.

వెఱ్ఱివానికైన వేషధారికైన రోగికైన పరమయోగికైన ।
స్త్రీల జూచినపుడు చిత్తంబు రంజిల్లు ॥ వి ॥ 58

Even in a fool or a fop; in one who is sick; even in a chief ascetic; on seeing women is the mind delighted.

పప్పులేని కూడు పరులకు సహ్యంబు యప్పులేనివాడు యధిక బలుడు ।
ముప్పులేనివాడు మొదల జ్ఞానయా ॥ వి ॥ 59

Rice void of split-pulse is not grateful to the stranger; a man out of debt has superior might; a guiltless man is the first of the wise.

తామున్న చోట తగవ్వు దాయినా సౌఖ్యముగల భూమి జొరగవలయు ।
కొలను యింకిపోవ కొంగలుండునా ॥ వి ॥ 60

If the place where you are, is troubled, you should pass to a more comfortable land. If the pond dry will the cranes remain in it?

భూమిలోన మంచి పుణ్యాత్ములు లేకున్న జగము లెల్ల పోవు గాక ।
యంతకును లేరయా దేవకానీ ॥ వి ॥ 61

Were the earth void of the excellently virtuous, how should the worlds stand not be burnt with fire? They are not so very frequent, but here and there.

ఆ॥ రతిలేకముదిసియుండునంగన రతికలిగినముదియు నశ్వరత్నమ్ముధరలో ।
సతతము భ్రాంతినిజెందు రతరతిచేయుచుండునరుడు తథ్యము వేమా ॥ 62

Without cortion a woman becometh old if it enjoyeth cortion, the jewel-of-horses becometh decrepit (in the earth). The man becometh aged, who with incessant desire indulges in excessive cortion. This is true O Vema.

ధనపతిచెలికాడయ్యును యినయంగాశివుండుభిక్షమెత్తగవలసె ।
తనవారలెందరున్నను తనభాగ్యమె కానిలేదు తథ్యము వేమా ॥ 63

(Cubera) Dhanapati, *i.c.*, Plutus, being his friend, and united to him, (the points of heaven they rule, touch, and they are friends) how did Siva become a mendicant? However numerous your rich friends be, no wealth; but your own can aid you.

చిత్తశుద్ధికల్గి చేసినపుణ్యంబు కొంచమైననదియుకొదవకాదు ।
విత్తనంబుమఱ్ఱి వృక్షంబునకునెంత॥ వి ॥ 64

A good work performed with a pure heart, though small, is not trifling. How large is the seed of the banyan tree?

దుష్టవానిమిగుల దెగచంపుదైవంబు యడ్డపడదువాని కాపదైన ।
చెడినచేనుజూచి దొరయుండుమెచ్చునా ॥ వి ॥ 65

Utterly does the Deity destroy the wicked; God does not interpose if evil befall him. Will the king be pleased at seeing abamen field?

చూపువలన బుట్టు సుఖదుఃఖములు రెండు పతికిసతికిబుట్టు పరగసుతుడు ।
సతికిసుతునివలన సౌఖ్యంబుగలుగును వి ॥ 66

By sight are both pleasure and pain produced. The son is born equally of the husband and of the wife. Through the son does the wife look for comfort.

కల్లు ద్రావువాడు కల్లుముచ్చటుగాడు కల్లలాడువాడు కల్లుముచ్చు ।
కల్లలాడుకంటె కల్లుద్రావుటమేలు వి ॥ 67

He who drinks palm-wine (toddy) does not steal palm-wine; he who lies is the palm-wine thief. Surely drinking palmwine is better than palming (lying).

ఎక్కుడైనయాశ లినుమడించియుండగా తిక్కబట్టినరుడు తిరుగుచుండు ।
కుక్కవంటియాశ కూర్చుండనివ్వదు వి ॥ 68

Excessive desires being redoubled a man is seized with madness and roams the earth. Desire forces a man to be as restless as a dog.

అరయుతరుచు కల్లలాడువారింట్ల నెటులశ్రీలక్ష్మి విశ్రమించు ।
ఓటికుండనీరు మోసినచందాన ॥ వి ॥ 69

Behold in the houses of those who perpetually tell lies; how should fortune rest there nor depart. It is like drawing water in a cracked pot.

పతితునకును నధికభాగ్యంబుగలిగిన దొడ్డవారిదిట్టుతూలబోవ ।
నల్పజాతికుక్క నధికులనెఱుంగునా ॥ వి ॥ 70

If a vile sinner becometh wealthy he will abuse the excellent so as to stagger (overthrow) them. Doth a low dog know the venerable;

తల్లిదండ్రులెందరో తనకుఁ జన్మములెన్ని తిరిగిరిగినట్టిదిక్కులెన్ని ।
స్థిరము యస్థిరము తెలియరే పెడ్డందురు వి ॥ 71

In our successive transmigrations how numerons are our fathers and mothers how many are our successive births; how many our turns and returns; the fool knows not what is stable and unstable.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 72

Were your wife like Rambha (heavenly dancer) and most virtuous, will the adulterous man restrain his steps; like, as the dog that is trained by the Pariah (outcast).

[illegible] ।
[illegible] ॥ 73

The house of a good young woman is orderly; she shines, like, as a light in a dark house. The house in which a first wedded wife dwells, is like, as the house of Divine worship.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 74

He that leaves his wife, at home, and roams after incontinent women in the word, is a madman; it is like leaving his fruitful field to go and glean the mere gleanings.

రాజులకును యెప్పుడు రణరంగములచింత పరమమునులకెల్ల పరముచింత ।
యల్పనరులకెల్ల నతివలపైచింత వి ॥ 75

The thought of kings is ever on the battle field; Eminent saints are everthinking on the most high; but light men all think on women alone.

తిరుమలకునుబోవ తురకదాసరిగాదు కాశిబోవ లంజగరితగాదు ।
గోదావరిబోవ కుక్కసింహముగాదు వి ॥ 76

Though a Turk go even to the sacred hill of Tirumalai or Tirupaty. he is not Dasari (worshipper of Vishnoo); though a whore go to Kasi she is not honest woman; though a dog go to Godavary he is not lion.

ఇది లేక బ్రతుకగలనె యనుచును మదిలో దేహసుస్థైన మమతాబుద్ధి ।
కదిసియుండగా గలదె యా దేహో సంసారబంధమనంబడు వేమా ॥ 77

Through a selfish spirit, it is that, we say of any one thing I cannot live (or get on) without this; to have it, but to know you cannot preserve it. Go to, this is the bond of the worldly life.

మంటిలో బుట్టి మంటిలో బెరిగి మంటి విడిచివాడు మింటికేగు ।
మింటిగల్గుసుఖము మంటను లేదయా వి ॥ 78

Born in the earth, growing up in the earth, how shall a man quit the earth and attain heaven? The bliss of heaven does not exist in the earth.

ఇంతకాలముండి యెఱుకమాలినవాఁడు చచ్చిపుట్టుచుండు సహజమనుచు ।
యెఱుకమఱచునట్టి తెలుఁగుట బ్రహ్మంబు॥ వి ॥ 79

The ignorant soul (living creature) after living so long imagines that to die and be reproduced, is the course of nature: To know that heaven, where we shall be so far advanced as to forget instruction, this is Bramham.

ద్రుమములోన నగ్ని నమరియుండఁగావచ్చు నగ్నినుండ ద్రుమము కెలవిగాదు ।
ద్రుమములోనయగ్ని మార్గ్గదసంసారి॥ వి ॥ 80

Fire can even exist in a tree, but a tree has not power to remain where fire is; like to fire in a tree is the worldly state, it contains hidden the seeds of flame.

మాయలోనఁబుట్టి మాయలోనఁ బెరిగి మాయఁ దెలియలేని మనుజుఁ డేల ।
మాయఁ దెలియువాఁడు మహిమీఁద ధన్యుండు॥ వి ॥ 81

Born in delusion, grown in delusion to what end is a man, who cannot discern the nature of delusion; He who can understand, this delusion is the only happy man in the world.

క॥ మాయలసంసారమునకు మాయలఁ జిక్కుచుండు మనుజాధముఁడై ।
మాయలఁ దెలిసినయంతట మాయలఁ జేముక్తిగలుగు మహిలోఁ జేమా॥ 82

For the sake of delusive worldly state, a man being insnared in it, wanders in delusion; after he understands this delusion, through delusion itself, he attains beatitude. That is his sins, by his quitting them become sources of felicity.

మేఘమడ్డమైన మిహిరుని జెఱచును చిత్తమడ్డమైన స్థిరము జెఱచు ।
మఱపులడ్డమైన మతిముక్తి జెఱచును॥ వి ॥ 83

If a cloud intorvences it in a way destroys the sun. If your inclinations intervenes, they destroy your firmness. If forgetfnlness take place it destroys beatitude itself.

క॥ మనసే మాయామృగమా మనసేమిటికైన గాని మఱిబోనీక ।
మనసను కస్తురి మృగమును మనసున జంపినను ముక్తి మహిలో వేమా । 84

The mind, itself is a deor of delusion. Let not thy mind stray after any object whatsoever. If in your heart you slay the antelope of delusion that lords it over the mind; this is beatitude in the world O Vema.

చిత్తమనెడు వేరు చెడిపోయినప్పుడే ప్రకృతియనెడు చెట్టు కూలునపుడు ।
కోర్కెలనెడు పెద్దకొమ్మలెండును॥ వి ॥ 85

When the mind, the root is decayed, the tree of nature falls: Thon the inclinations, which are its great branches are dried up.

తిట్టికొట్టినను తిరిగి మాటాడక యూరకున్న వాని యుర్వి లోన ।
వాడె పరమాత్మ వర్ణింపశక్యమా॥ వి ॥ 86

He that though abused, or struck, returneth it not; who rem[illegible]neth still, and beholdeth it: Behold he is on earth the great spirit. Can we describe his perfections?

చేరనన్నవాడు చెరజాలమహిలోన నేర్చుచున్నవాడు వార్తవాడు ।
ఊరకున్నవాడు ఉత్తమోత్తముడండు॥ వి ॥ 87

He who says "I cannot" is the most awful in the world. He who says "I am learning" is a mere news-monger. He who is silent, is in every respect the noblest of the noble.

ఎచటనుండివచ్చు నెచటికిఁబోవు నిదురవంటిదగుచు నేర్పుతెలిసి
యాత్మరాకపోక లదియుపోలతగ్గుఁ॥ వి॥ 88

What though we learn, and know whence we come and, where we go, it is but like the coming or going of sleep. The birth and departure of the soul, these behold, from the Divine state, and are alone of importance.

బ్రహ్మమనగనగ బ్రహ్మమేయుట్టిది నాటిచేతిచేసి చూడ సిద్ధమందు।
ముద్రలోనమున్న ముద్రికగానరో॥ వి॥ 89

They talk and talk of Divinity,—what is this Divinity? Were they to apply themselves and understand and see, he is close to them. They cannot perceive the (mudricas) shadows that flit before the eyes closed in meditation.

అరలేనిమంత్రాళ్ల నఖిలజనంబులు గట్టుబడిరిగాని ఘనతమెరసి।
జ్ఞానఖడ్గమునను దానిఁజిదుమలేరు॥ వి॥ 90

All men are bound in the cords of their lusts, shining in their dignity. They cannot sever it with the sword of wisdom.

వెదకఁబోవలేరు వేదాంతవేద్యుని యాత్మయందు గాంచు నతివిమలుడు।
కలిగిలేనివాని గానంగలేరయా॥ వి॥ 91

Though they search they cannot discover that one God, who alone is skilled in the scriptures; but the excellant man perceives him in the earth; Him, who Is and Is Not, they cannot behold.

కల్మషంబులోక కనుపించ దెందున రూపమెవ్వరికిని రూఢిగాను ।
తామసంబుడుగ దనగన్గ జ్ఞానంబు వి ॥ 92

Unless impurity leave us, the Divine sembalance shall no where appear with certainly to any one. If passion (wrath) depart thou shalt apply attain wisdom.

కలవస్తుజాలసంతతిదేహవ్రులు పుట్టినిందు పంచభూతములును ।
దానిచేతనన పరిపోషణము జేయు వారునిజమెఱుంగలేరు వేమా॥ 93

The offspring of a multitude of all things and of all bodies and the five elements are born in this world. Those who (fitly) fill their bellies with these cannot discern truth.

ఎఱుగక పుట్టును తనువులు మురికినిమునిగున్న తనువు మోసము గాదా ।
తెలివిగలతనువు నుండిన మఱియును జన్మించు టెట్టు మహిలో వేమా॥ 94

Our bodies are born inconsciously, do not we hear them about sunk in foulness. If we obtained an intellectual body how should we be continually reproduced in the world O Vema.

కడచని మృత్యుకాలము నడపడిననుండగ మీరలెవ్వరుగలరో ।
విడువుడు చపలతలెల్లను నడువుడు జనులార ముక్తి నటనకు వేమా॥ 95

Who are ye that ye should be able to walk independently of the endless coarse of time. Relinquish all your idiotic propensities and walk O men in the paths of beantitude?

ఆ॥ అరిషడ్వర్గంబులచే నరులెల్లమత్తిల్లి చిక్కి నయగతియనుచున్ ।
యరుగుదురుగాక తత్త్వము నరయగనేరరు యించుకైన వేమా ॥ 96

All men are intoxicated and entangled in the six inimical clauses of evil propensities, imagining this to be the path of prudence, they walk in it, but they cannot in the least degrees view and perceive the truth of God.

ఆ॥ కాలమహత్వముగానక కాలాయము నిత్యమనుచు నలసుటకెంతే ।
లోలా కాలము దెలియరు కాలాయము భూమిప్రజలు వరగతి వేమా ॥ 97

Not seeing the might of time, imagining that this present is perpetual they merely weary themselves. How is it that men of this world can never discern this noble boon the lapse of time.

ఆ॥ ప్రత్యక్షము రవిచంద్రులు ప్రత్యక్షమూపవనుడగ్ని బర్హిర్ముఖులున్ ।
ప్రత్యక్షముడ నిత్యదు ప్రత్యక్షములిన్ని గలవు పదపడి వేమా ॥ 98

The Sun and Moon are present. The Wind, Fire and Pecock-spangled, Divinities are before thee. The Earth and Air are present. So many Divinities are before thee, if though wilt enquire O Vema!

కడుయనదుహారాదు సుతులబడయరాదు వెతలబడినవాడు వెర్రివాడు ।
నెంటనున్నరాయి నెత్తిపై నిడుకొన్నట్లు ॥ 99

Possess not thyself of wives nor of sons. He that allows himself to suffer distress for these is a madman, like him who lifts a stone from the earth and places it on his head.

భూమిలోనబుట్టి భూభారమెల్లను తనువులోనబుట్టు తత్వమెల్ల ।
శ్రమములోనబుట్టు సర్వంబుతానౌను॥ వి ॥ 100

All that is born on the earth was born in the earth. All reality is born in the body. The *Great Whole* is produced from toil. Let us ourselves become that *Mighty Whole.*

స్త్రీలమాయచేత జిక్కి తాఁ గొన్నాళ్లు తగులుగోరునట్లు దగులుఁబోవు ।
తనివిదీరితాను దైవంబెచేసెడు॥ వి ॥ 101

Entangled in the deception of woman, he himself for some days longs to touch them; and accordingly is connected with them: satiated he dies and is ruined by his fate.

మొదలలోయునీరు మొదలంతకును నెక్కి వృక్షమెల్లనిండి విస్తరించు ।
నావిధమున జీవుడంతటనిండురా॥ వి ॥ 102

The water poured at the root rises around the root, and greatly increases the entire tree: In the same manner the soul prevails tho entire body.

తత్వమెఱుగువాడు దైవంబు నెఱుగును సర్వపాపములను జంపజేయు ।
కదళిమ్రింగువాడు కరళంబుమ్రింగునా॥ వి ॥ 103

He who knows the truth knows the Divinity and this will enable him to slay all his lusts (literally vigours) will he, who has swallowed a delicious plantain swallow venom?

నీళ్ళమీదబుగ్గ నిలిచియుప్పెన తన్నువేగవచ్చి తాకగానె ।
విరుగుకుండకింత విభ్రాంతిబడుదురు॥ వి ॥ 104

When a bubble standeth on water, a rapid rush cometh, and (toucheth it) destroyeth it why do ye feel such love for a frail earthen vessel ?

కుక్కుటంబునెమలి గూబపందియుకాకి కుక్కయుడుత పెక్కుకులములెంచి ।
తక్కువనుచుచూచి తత్వమేమెఱిగితి ॥ వి ॥ 105

If thou look upon the numberless tribes of the fowl, the peacock, the owl, the pig, the crow, the dog, or the squarrel as inferior to thee, how hast thou learnt the truth ?

ఆశచేతమనుజులాయువుగలనాళ్లు దిరుగుచుందు భ్రమలద్రిప్పలేక ।
ముఱికిభాండమందు ముసురునీగలభంగి ॥ వి ॥ 106

Through desire, men go all the days of their age unable to change from delusion. Like as flies that settle on a foul vessel.

వేముపాలుబోసి వెయ్యేండ్లుపెంచిన చేదువిడిచి తీపుచెందునట్లు ।
ఓగుగుణమువిడిచి యుత్తముడగునెట్లు ॥ వి ॥ 107

Though you nourished a margosa tree, with milk for a thousand years, will its bitterness leave it and it become sweet ? Then how shall the vile change his disposition and gain a knowledge of what is good ?

విష్ణుగర్భమందు వెలయుబ్రపంచంబు నందుసవ్యమైన సర్వగతులు ।
ప్రాణికోట్లువెల్ల పరగవైష్ణవులెగ ॥ వి ॥ 108

In the belly of Vishnu the world shineth. In it existeth all the universe. All the millions of the animated, are hence evidently Vaishnavites.

మాయజగమటంచు మదిఁబల్కుచుందురు మాయ గాదు బ్రహ్మమయము గాని।
మాయ గుణపదము మఱి తెలుపుమన్న విశ్వ॥ వి॥ 109

Still they do speak calling the world, illusion. It is no illusion, it is formed of the Divinity. If this be delusion, tell me where the actual Divinity is to be found?

కాంతమేను జూడఁ గలఁగఁ బడుదురు కడుపులోని రోఁత గానలేరు।
యింతరోఁతబ్రదుకు యింకేల మేలరా॥ వి॥ 110

When we behold the body of a woman, we are agitated; but cannot perceive the nastiness in her belly. To what end is this body that liveth in defilement.

లంజదాని యక్క లాలించు ముద్దాడు మిండవాఁడు లంజమీఁది ప్రేమ।
పాడుగాని వెంక వంచు చుట్టములురా॥ వి॥ 111

A whore's elder sister will caress and kiss you. The paramour gazes at her through love of his whoro; those of the wife's side are all his relations.

ఒకఁడు పిప్పి చేసి యుమ్మి వేసిన దాని పిప్పి గాన జేయు పేదవిటుఁడు।
కుడిచి విడుచు విస్తళ్ళు కుక్కలు నాకవా॥ వి॥ 112

One man chews and spits her out not caring for hor; when he Leaves her, then a poor paramour wishes for his chewings; will not dogs lick the platter made of leaves which you eat off and through away?

లంక కోట వాడు లంకాధిపతిరాజ్య మంత కోఁతి సేన లాగ్రమించె।
చేటుకాలమైన చీమ బలవులౌ॥ వి॥ 113

On the day when Lankha fell, (the kingdom of Ravanasura prince of Lankha), all was seized by an army of monkeys. In the time of ruin, the weakest is sufficient to destroy us.

తనయన్నలెల్ల దానంబుచేయఁగ తనకుఁగలదటంచు మనఁగరాదు ।
తనదుకాలుగోయ తమ్ముఁడేడ్చునా ॥ వి ॥ 114

While all your elder brothers bestow gifts and thus perform good work; live not in the hopes that the fruit of this will accrue to you-what? If you cut your leg, will your younger brother weep?

పాతకునకేల పరమార్థచింతన పాపరతునకేల పండితంబు ।
యజ్ఞుచిత్తమరయ హరినెఱుంగునా ॥ వి ॥ 115

How should, he who is attached to (desire) sin, think of the Deity? How should the sinner be a teacher? Behold the mind of fool, does it know (Hari) God?

పరులమోసపుచ్చి ధరణిఁ గల్గించి కడుపునింపుకొనుట కానిపన్ని ।
ఋణముచేయువాఁడు తెక్కునా వెక్కునా ॥ వి ॥ 116

Deceiving others, and accumulating money and filling one's belly is vile (work) can the man who takes a loan, attain eminence?

ఇంటిలోనిధనము యిదినాదియనుచును మంటిలోనఁ దాచు మంకుజీవి ।
కొంటుఁదోడుఁబోదు గవ్వకాసైనను ॥ వి ॥ 117

This wealth in my house is mine, says he and hides it in the earth; wicked liver, he cannot carry one cowry or pie with him when he dies.

దాతలేనికొంప దయ్యాలపెనువాడ నీతిగానిమాట రాతివేటు ।
ప్రీతిలేనిలంజ ఘాతకురాలురా ॥ వి ॥ 116

A house without a liberal man is great Demon street; a word void of wisdom is a blow with a stone; a loveless whore is a murdress.

చోరునకునదేల శుభప్రవర్తన జారునకునదేల జపముతపము ।
మద్యపాయికేల మహిమీదతత్త్వంబు ॥ వి ॥ 119

What has a thief to do with good habits? What has a fornicator to do with worship and adoration? What, in the world has a palmwine drinker to do in the world with devotion?

తరుణియూరులసొమ్ము ధనములంజలసొమ్ము తనువుధరణిసొమ్ము మనసుదెంచ ।
తానుసేయునట్టి ధర్మమే తనసొమ్ము ॥ వి ॥ 120

Your wife is the property of others; your wealth is the property of whores; your body the property of the earth, if you consider them in your mind, the virtue you practice alone is yours.

సతులవలపుజూచి యతులుమోహింతురు లోకనిందకెల్ల లోనుగాను ।
పిట్టదొరికినప్పుడు పిల్లికుశలమౌ ॥ వి ॥ 121

Seeing the love of women, sages (sanyasees) will love them, being immersed in the infamy of the world. When it has caught a bird the cat is happy.

అడుగుగట్టిలేని యాకుండయదిరోత యొడలుగట్టిలేని యోగిరోత ।
బోడముండవోలె బోరగాడాయెరా ॥ వి ॥ 122

A pot without a bottom is improfitable; a devotee without strength of body is useless. He has become like a shaven widow woman alas! alas!

కొడుకుంగనిన్ను గొంటెరైద్యమైనంగ కేవ్వబేలపోయి తిరుగనేత్రి ।
కొడుకుపాలిసొమ్ము కొంతపాలికిబ్బు ॥ వి ॥

Though he hath the hills of silver and gold (Kailasa and Meru), why doth the god (Siva) wander and collect alms: his neighbours property is sweet to every man however great.

గువ్వకొఱకు మేను గోసిచ్చి శిబిరాజు వాక్ప్రసిద్ధిఁ జాల వన్నెకెక్కె ।
హీనుఁ గొంచపోరు యుపకారి నెంచుదురు వి ॥ 124

King Sibi cut a piece out of his body to give for a dove to a hawk. He became the topic of report and attained fame. They will not esteem him who is wicked, but will praise him who is charitable.

వాక్యశుద్ధిలేని వాఁడు చండాలుఁడు ప్రేమశుద్ధి లేక పెట్టు టేల ।
నొసలధర్మదైన నోరుతోడేలయా వి ॥ 125

He that has not purity in his speech is a Pariah; without purity of love, what is liberality; in his forehead mark he is religious, in his mouth a wolf.

శక్తిజపములను సలుపంగ సావిత్రి జపము లెటుల సాగు జగతిమీఁద ।
పాపమొచ్చె వలదు పట్టి శిక్షింపుఁడీ వి ॥ 126

While you perform the worship of the Shaktias (inferior Goddesses) how should the Savitree (holy verse, gayatri) continue on the earth? Sin is produced--do not seize and punish it.

దొడ్డవాండ్లమనుచు దోవడొంకలు గట్టి యడ్డులైన జనుల నంటగట్టి ।
దొంగలన్న యట్టి దోసమెట్లు వదలు వి ॥ 127

You say we are brave fellows, you place bushes in the road, and bind the men that pass; where shall the guilt of robbery be removed from you.

అయ్యదొకడుచేరి యావునుఁజంపిన పాపమెందునైన బరికిపోక ।
కడపటనుయమునికి కట్టుగొఱ్ఱియగుచుబ్బు॥ వి ॥ 128

If a noble persen comes and kills a cow his crime can by no means be evaded, and at last, he is surely to Yama, as a goat bound for sacrifice.

పూర్వకాలమందు భువిలోననొకబోయ యడవిలోనవ్యాఘ్రముఱుపగాను ।
క్రూరజంతువనుచు గూల్చినపాపంబు బోయనంటబట్టిపొడవైచెను॥ 129

In former times in the world, a Boyaman when a tiger reared in the forest, he held it to be a cruel beast, and slew it. The sin that he incurred hereby seized the Boya and whelmed him.

పెక్కుజనులజంపి పేదలవధియించి దోకుఁగొట్టుకునూళ్లు దోఁగిలించి ।
కుక్షికినిబోవ కాతీగియముడుఁజంపు॥ వి ॥ 130

The wretch that has slain abundance of men and murdered the poor and plundered the villages, to fill his belly: wherever he goes Yama will know and slay him.

తోకజంతువులను దెచ్చి గొంతులనోసి మేకపిండులెల్ల మెడలువిరిచి ।
కడమవాటినెల్ల గాల్చితిందురు॥ వి ॥ 131

Animals that have tails, they get and cut their throats, they break the necks of all the goats of the flock and as for the rest of the animals, they burn and eat them.

పుట్టుకాలబోడు బట్టికోయకున్న పుట్టుకానగునదు బోదమిన్నాడు ।
నిక్కమందుదాల నినరించిరిలియారో॥ వి ॥ 132

When we are born, before they seize and cut the navel, when we are born, *God*, the teacher was born. In this world examine well and know this.

[illegible]

[illegible] 133

They will quit all tastes whatever and the men of the world long (lit : dwell) for the taste of the mouth (eloquence). If you say Devil, the girls are alarmed. All the world is become thus O Vema! Look well to thy words.

[illegible]

[illegible] 134

Growing by sucking the breast ; he falls in love with the breast, beatitude becomes insipid. He who will leave the breast is a saint for ever.

[illegible]

[illegible] 135

The love for the son we have borne, and, the love of gold, the love of women ; let your mind will give up these desires ; without giving up these illusions can you behold God ?

[illegible]

[illegible] 136

If fixing thy understanding thou look and behold the light of the moon (*i. e.*, breast) cast upon the sun, (belly) to walk and ramble in that moonlight is beantitude.

ఇంటిలోన నున్న యీశ్వరాజవరదుని కంటికంటిననుచు కన్నుమూసి ।
వంటిసంచరించు వాఁడెపో యోగిరా ॥ వి ॥ 137

He who can say I have seen I have seen the God within the house *of my body*, shutting my eyes; he who thus walks in solitude, is indeed the Yogee.

కాశికేఁగువాని కర్జమేమని చెప్ప త్రోవ పోవుచుండి చచ్చెనేని ।
మనసు కాశిఁ జేరు మఱిముక్తిఁ జేరదురా ॥ వి ॥ 138

If a fellow gone to Kasi, what shall we say he has done? What if there had been something to cause his death and he died on the road, his mind truly might still go to Kasi, but never can attain the better world.

కాశికేఁగువాఁడు కడఁగి కడుకతోడ దేహదేహిగమును విడిచెనేని ।
వెలఁదుకుసగమిచ్చి వెతిసగముగొనురా ॥ వి ॥ 139

If he, who goes to Kasi with great enthusiasm when by the wisdom of God they change their bodies in transmigration he gives half his merits to his wife and has only half to himself.

కాశికేఁగువారి కష్టమింతేకాని తిరుగ నేల కాళ్ల తీఁటగాక ।
కూలికైవనితలు కావిళ్లు మోయరా ॥ వి ॥ 140

They who go to Kasi get trouble and nothing else, why should ye roam merely to get an itching in your feet; will not women also for hire get water and bear it about for hire?

క॥ తనలోసర్వంబుండగ తనలోపలవెదకలేక ధరలోవెదకే ।
తనువులనూపెడుయెద్దుల మనములదెల్పంగవశమె మహిలోవేమా ॥ 141

Who is able to instruct the minds of those brutes clothed *in human bodies* who, while the mighty all exists within themselves seek Him not within themselves but roam the earth to find Him.

క॥ తానుసమస్తంబైతన లోనవెలసియుండుటెరిగి లోనను బయటన్ ।
తానెమెలగగ నేర్చిన మానవుడు ముక్తిగలుగు మహిలో వేమా ॥ 142

He who has himself become the universe, and knows that the Great whole dwells in him, and who has learned to unite his inner man with all that is external, this man while yet on earth, has attained perfection.

తాను నేననియెడు తప్పులోచితంబు మానినతడె వేఱ మహిమఘనత ।
యూరకున్నవాడు యుత్తమోత్తముడురా ॥ వి ॥ 143

He is the best of the excellent, who has ceased from the error of discriminating thou and I, and from internal fear, which is ignorance; and who, noble in the greatness of knowledge dwells in stillness.

క॥ తానొకటిదెలిసినేమను తానంటనిలేక యెల్ల తావులు తానై ।
తానెఱిగిపరిణమించిన మానవుడు ముక్తిగల్గు మహిలో వేమా ॥ 144

He who knowing that he is himself the One, original being, and is free from discriminating between I and thou; who is present in every place as the universal spirit, he who continues in this knowledge, this man shall attain bliss.

క॥ పరసిజభవునివధించియు హరినంబుధిగల్పిహరుని యద్రినిలువగా ।
బరపినవానినిగనుగొని హరుడైయానందవిభవ మందుదువేమా ॥ 145

If thou see Him (the supreme being) who slew Brahma the lotus born, who plunged Vishnu into the (Ambudhi) sea, who sent Siva to remain fixed on the Hill of Kailasa. If thou see him, being thyself transformed into Siva, thou shalt attain the highest of Joy.

బ్రహ్మజంపివిష్ణు భాగంబులోగల్పి విష్ణుజంపిశివుని వెలయుగల్పి ।
శివునిజంపితాను శివయోగిగావలె॥ వి ॥ 146

Slay Brahma, and mingle him with Vishnu, slay Vishnu and resolve him into Siva, slay Siva and become thyself the Siva Yogee.

బ్రహ్మగుఱ్ఱమాయె ధవుడుపల్లంబాయె నాదివిష్ణువెన్నవంకెమాయె ।
నందుమీదివాడు యాడదో మొగవాడో॥ వి ॥ 147

Brahma became a horse, Siva became the saddle, Adhi Vishnu became the stirrup. He that mounts on this steed is either female or male, I know not which.

క॥ భువిరాజయోగముఖ్య ప్రవిమలతరసాంఖ్యయోగ భావజ్ఞులకున్ ।
వివరంబులుగావించెద శివయోగమహాత్మ్యమువిను సిద్ధముకేమా ॥ 148

To them who understand the meaning of the excellent Sankhya Yoga I will in this world declare the truth through the most noble Raja Yoga. Listen to the Greatness of Siva.

పసిడిపుత్తడిబొమ్మ బరగఁజూచెడువాఁడు చిన్నచన్నుమోము చేర్చువాఁడు ।
నతివిమరులుచేత నధముఁడగునరుఁడు॥ వి ॥ 149

He who views a fair form of gold and or molu (a lovely woman) he puts his face to her little breasts. Through love of woman a man becomes degraded.

తెరలమరుగునున్న తేజమంతయుఁజూచి మతియుఁబ్రహ్మమందునునిలిపి ।
గరిమమున్నయట్టి ఘనుఁడెందుఁగలఁడొకో॥ వి ॥ 150

He who has beheld all the glory that is concealed within the veil, and has also fixed his mind on the Divinity; that mighty saint who exists in exalted Holiness, ah where shall we seek him ?

తెలివిచెడకఁజూడు దీపించుకళలను కళలుచెడకఁజూడు క్రమముబయలు ।
బయలుచెడకఁజూడు బ్రహ్మంబుతెలియు॥ వి ॥ 151

Lose not understanding, behold the enlightning cálá's. Confuse not the cálá's steadily behold the inner, heaven (bayalu, antaracash) confuse not that heaven and steadily thou shalt behold the Divinity.

మొదలఁజూచిచూచి తుదఁజూపకుండినా చూపుదప్పినప్పుడే సాగనడచు ।
సాఁగకున్నవాని చులకఁగాఁజూతురు॥ వి ॥ 152

In meditation if after gazing steadily thou persist not to thé end, when thy sight fails again, push on thy glance again. Him that fails unable to push it on, they look on as a very light person.

నిన్నుఁజూచుచుండ [illegible] తన్నుఁజూచుచుండ [illegible] ।
నిన్నుఁదెలిసినట్టిదే తన్ను [illegible]॥ వి ॥ 153

By looking firmly to thee, salvation is perfected. By looking to ourselves we fall into illusion. When we have attained a knowledge of thee, then shall we learn to know ourselves.

వెదుకఁ వెదుకఁ దొరకు వేదాంతవేద్యుఁడు వెదుకువానిఁ దాను వెదకుచుండుఁ ।
వెదుకనేర్చినట్టి విరళులు గలరకో ॥ వి ॥ 154

That Deity that alone comprehends the scriptures is found by constant seeking. The Lord seeks the man that seeks Him. Are there any who are wise and have learnt to seek Him?

క॥ తనువలచిన తా వలచును తనువలవక యున్నఁ దన్నుఁ దా వలవఁడిలన్ ।
తనరు పటాటోపంబులు తనమాయలు పనికిరావు ధరలో [illegible] ॥ 155

If we love Him, He will love us, If we love not Him. He will not love us (in the world) all our gorgions apparel, and our deceits are all of no avail in the world.

తలఁపులోని తలఁపు దలఁపోసి తెలియరా తలఁపులెల్ల విడిచి తగినభంగి ।
తలఁపులోని తలఁపు తత్త్వంబు యాత్మరా ॥ వి ॥ 156

Meditation on the thought that is within our thought, and know it: this thou must do in the appropriate mode by giving up all thy other thoughts. The thought of thought is Essense (tatwa), it is soul (or it is the Essential Spirit).

తలచు చీకటి విడి తనతో ధ్వనుమత్వ పరమునందు మనసు బదిలపరచి ।
గరిమనున్నయట్టి ఘనుఁడెందు లేఁడురా ॥ వి ॥ 157

Quitting this thick darkness of ignorance he who in due time forgets himself, and who fixes his mind with care on the supreme. This great noble sage nowhere is to be found.

చుట్టుబరిజనంబు సుఖలీలలను గొంద నడుమ నాయకుండు కదగుచుండు ।
బ్రహ్మపదము జేరి బ్రతుకుడీ జనులార ॥ వి ॥ 158

Our connections (family) being about us and living in sweet enjoyment in the midst of them their ruler (the soul) sits. O Ye men, attain the dwelling of God there alone is true happiness found.

క॥ ఎవ్వరెఱుగకుండ నెప్పుడో పోవు ప్రాణి దేహ మింతె పొందవిడిచి ।
యంతమాత్రమునకు నహంకరించెను గాక విరగబడును నరుడు వెఱ్ఱి వేమ ॥ 159

This life will one day depart unexpected by any one, leaving the body, man utterly ignorant of the debasedness of such a body is inflated with pride Vema, who art called mad.

క॥ తనువు విడిచి తాను తన్నుఁ బోయెడుచోట తనదు భార్య సుతులు తిరిగి రారు ।
రొక్కఁడైన రారు దుఃఖమాత్రమె కాని తనదు మంచి తోడు తనకు వేమ ॥ 160

When we quit the body and die, our wife, sons, and connections will not one of them come to us though their grief follow us. The good we have done shall be our only companion.

పూర్వవాసనగల పుణ్యాత్ముని ధనంబు యూటబావి మరిది నూరుచుండు ।
నొందరికి నియ్యన్న నెప్పటియట్లుండు ॥ వి ॥ 161

The wealth of those men of virtue who lived in the former birth flows inexhaustibly like a well spring. On however many they bestow, ever shall it remain the same.

క॥ ఇచ్చువారలసంపద హెచ్చేది కాని తెమి తొలగిపోదు ।
యచ్చులనుచిద్దు చల్లిన నిచ్చలుబడి మూరుచుండు వినరా వేమ ॥ 162

The wealth of those who are beneficient shall ever increase, nor shall poverty ever befall them ; when the water of a well has been exhausted, freely does the spring again replenish it.

క॥ పరగ గడ్డి దినెడు పశువుల వధియించి మనుజులు దిని భువిని మాలలైరి ।
యందరి యిది దినెడు పందుల కోళ్ళను దినెడు కులము యేటిది యిలను వేమ ॥ 163

By slaughtering the animals that eat grass, men become pariahs in the earth. But what sort of cast is that eats pigs and fowls (as the respectable casts do) that devour the dung of all ?

క॥ గూబ యిల్లు దూరినట్టి గురము పాడు గ చెట్టి వెళ్లి పోదురంత వెట్టి బట్టి ।
గూబ యేమి చేసు నరకేమి చేసును విధికి పొదలు యడ్డ వినర వేమ ॥ 164

If an owl lights on a house, they desert it, and all flee. They go away as if out of their senses ; what has the owl done ? or the house done to be so regarded ? Will a bush give you any protection from fate ?

దానములను యన్న దానము గొప్పది గానములను సామ గానమెచ్చు ।
ధ్యానములను శివుని ధ్యానము శ్రేష్ఠము ॥ వి ॥ 165

Of gifts, the gift of food is the noblest ; in music, the melody of the Sama Veda is the sweetest. In meditation, that or Siva is the noblest.

క॥ విష సహితులు మనుజులు విషధరులెన్నగ వృషభ వృషణములను విరియగొట్టి ।
యుషము చావ చ్చెదురను యాయుష్షయము గోదు వగ సమ్మ పపు వాడి జాడు మెలసి వేమ

Men are composed of venom therefore are they serpents, when they strike the bulls testicles so as to crush the stones and render the scrotum flaccid, they contract a sin that shall shorten their lives. These are vile as liars.

క॥ చచ్చువాక్యములను నరకంగ నెన్నాళిన కలలయందుగనిన కలిమిరీతి ।
బ్రతుకువాక్యమెన్న బరగ నొక్కటి చాలు వననిధులకరణి యట్లు వేమ॥ 167

However many courses (slaying words) we utter, they are but as wealth beheld in a dream, *all fleeting* but a single blessing (word of life) suffices, it is unexhaustible as the mines of the ocean.

మాళ్లువెంటరావు మణులువెంటరావు యాలుబిడ్డలుహితులురారు ।
తానుయిచ్చునది తనవెంటవచ్చురా॥ వి॥ 168

The villages (mahls) we possess shall not follow us in death, nor shall our jewels, our wife, children or friends accompany us; the alms we have bestowed shall alone follow us.

క॥ ఉచితజ్ఞుడైన నుద్యోగపరుడైన నాగిపారియున్న సమయమునను ।
పరులకుపకరించి పరులరక్షించుము యొమరుప్రాపుచేసికొప్ప వేమ॥ 169

If he be a man of foresight, if he be in employment, in the time when his word of weight let him do good to others and nourish them, with wisdom, and gain their trust.

నముధమద్దదెచ్చి నదుపతోమెదించి నుదుటబెట్టువారలున్న చేసి ।
చిన్నలింతెకాని శ్రీవైష్ణవులెవారు॥ వి॥ 170

If men in the earth choose to take pipe clay, and soften it well; then put it smoothly on the foreheads; it is merely a mark and hereby men cannot become Vishnavites.

దానములనుచేయు ధరచేతులాడక బహుధనంబుగూర్చి పాతిపెట్టి ।
తినకనుండుగదిడి తెరువులుచెడునయ్య॥ వి॥ 171

If their hands refuse to perform benefaction ; if they gather wealth and bury it : then when dying they bestow it in fines ; such men shall be ruined root and branch.

ఆ॥ వెలిగృహమువనము క్షేత్రముద్విజులకు దానమిచ్చినట్టి ధర్మపరుడు ।
బహుళకాలమిలను పాలనచేయుచు నిందుభోగములనయుండు వేమ॥ 172

That pious man who delighteth in bestowing house garden and field on Brahmins, long shall he rule the earth, and be filled with enjoyments.

ఆ॥ తానుయున్నచోట దైవములేదని పామరులు తిరుపతులదిరిగి ।
కోముడిచేత సొమ్ముల్లబోసి చెడిగృహంబుకేగుదురు వడిగ వేమ॥ 173

Believing that the Deity exists not in the place they are in, men of the world roam the earth and visit every sacred hill (Tirupati) ; hence they merely give up their pride, and after throwing all their wealth they return home ruined.

ఆ॥ కాశిసేతువులను కంచిమొదలంచి యొసగయాత్రబోదురెల్ల జనులు ।
పదుకతిరుగాని పరమార్థగానరు యొక్కటైనగాని యొనర వేమ॥ 174

They will journey on pilgrimage to Kasi and to the Bridge of Rameswaram. They can hereby behold piles of stones but not heaven, not even one of them.

ఆ॥ కానరేరుగాని కలియుగంబుననున్న మనుజులందరికిని మానమొకటి ।
దాపికులుకవారు తమతరిజేవర వరులబోవ వేత్రు సరగ వేమ॥ 175

They cannot see it, but in this Iron age the respectability of all men is one. Blustering fools will not look on others as like to them but drive them off.

ఆ॥ ముక్కలిగోలుగొట్టి ముక్కరుభక్షింతురు వారిగోలుమిగిలి నరుసగొట్టి ।
చేపపిందునేల చేపలుజంపును జనుడుచేపపిందు జంపువేమా ॥ 176

Some will (strike a man on the face) deprive a man of what he has and usurp it. The Goddess of Death shall smite these on the cheek ; will fish slay the fishy tribe ? Alas men alone slay men.

క॥ కనులుపోవువాడు కాళ్లుపోయినవాడు యన్యోన్యయుగూడియుండినట్లు ।
పేద పేదగూడి పెనంగొనియుండును కలిమిలేమి యెందు కలుసు వేమా ॥ 177

As they who have lost their eyes or legs, seek eachr others aid, and as the beggar unites with the beggar alone. Thus wealth and poverty associate not together.

వానరాకడమరి ప్రాణంబుపోకడ కానబడదుయెంత ఘనునకైన ।
కానబడినమీద కలియెట్లునడుచునా ॥ వి ॥ 178

The coming of rain, the departure of life cannot be foreseen by the wisest. Could they be perceived how should the Iron age be as it is, improvident ?

హీనకులజుడైన యెవ్వారివాడైన నిలువలేము బరిహరింపలేదు ।
కలిమిలేనివాడు యెంగిలిరోసునా ॥ వి ॥ 179

Be he an out cast, or of any tribe whatever he cannot rid himself of poverty. Will the poor man be disgusted at leavings ?

తగినకులజుడైన తలపొడ్డుధనమైన భాగ్యపురుషుడేల పట్టనేర్చు ।
పరమసాధ్వికాంత పరులమెచ్చుంటునా ॥ వి ॥ 180

If he be well born, though he see wealth heaped up as high as the head, the happy man will not attempt to seize it, will a chaste wife desire others.

క॥ పతిపలుకుపలుకు పరమార్థమనియెంచి హితవుతోడపతిని యిచ్ఛగించి,
ధరణినియమలనాగ తనువుదగ్ధముజేసి పరముకెడకనట్టిప్రబలు వేమా॥ 181

The woman who holds her husband's words as the chief good ; who loves her lord with affection, shall by burning her body, fully inherit heaven.

ఇంతితనదుపేరు నెల్లకాలంబును ప్రజలెరుగునట్లు ప్రతిభగాంచె।
నింతిపతిభక్తి కెంతనవచ్చును॥ వి॥ 182

A woman hath caused her name to shine brightly, so as to be known to men to all ages ; what bound can we set to the devotion of a woman to her husband ?

క॥ ఆరయంగదొంగలబట్టుక మరణము బొందించిరొకని మన్నింపదగున్।
దెరవెరుగుచుండువారికి నిరసందినయొక్కఫలము యిదియురవేమ॥ 183

Seize the robbers (passions), put them to death ; spare but one (the mind) whoever he be that knows this secret, this shall be to him the fruit that he seeks.

క॥ అమ్మనుమీయాలనగా నమ్మనగానాలుకుమ్మి యాయిద్దరినిన్।
యిమ్మహిలో పరమాత్ముని నమ్మదిలో తెలియవాని నేర్పరి వేమా॥ 184

Surely thy mother is thy wife and thy wife thy mother ; wise is he who has comprehended this regarding these two in this world and the next.

ఇంగిలంబుతోడ నిలువల్పుతోడను పరునియాలుతోడ పతితుతోడ।
సరసమాడుటెల్ల చావుకింతియనుమ్ము॥ వి॥ 185

With fire, with a light man, with the wife of another, or a sinner ; to associate with these is death and nothing else.

ఈకెలందఁ జేసి తోఁకలందఁ జేసి కోకలందఁ జేసి కొంతమాయు ।
ఆకులందఁ జేసి నఖిలజంతువులకు వి ॥ 186

He has given some creatures feathers as covering, tails to others, clothes to some, and leaves to others. Thus has God provided for all.

ఈశ్వరుని దలంచ దేహపాత్రగఁ జేసి తనదుమూర్తి నెట్ల ధారవోసి ।
నిత్యకర్మమునను నిల్వ రాజయోగి వి ॥ 187

He who divideth (the Lord) Iswara into seven parts, and has dedicated by the ceremony of pouring his whole body to God, by an unfailing practice of such conduct shall become the chief of Yogees.

క॥ ఉదకములో పరితత్త్వము వెదకియు దా దెలిసి చాల వేగ మెసఁగిలో ।
నుదకమున దెరాతత్త్వము ముదిదెలిసిన వాఁడె తత్త్వ ముదకముచేరఁ జేమ ॥ 188

He who investigates in water the elemental (of fire) and ascertains it with delight in his mind, this man is like water of elemental nature.

ఉపవాసములనుండి యుగ నీళ్ళలో మున్గి కూడు వండి వేల్పు గుడువుమనుచు ।
దాని మోముఁ గొట్టి తమరె తిందురుగద ॥ వి ॥ 189

After fasting, bathing, preparing food, and desiring the god to eat it; they smite him on the face and devour it themselves.

ఎఱుక నెఱుఁగలేని యెఱుక తెలిసినయప్పు నెఱుకలేనివాఁడు నెఱుఁగలేఁడు ।
యెఱుకలోని యెఱుక నెఱుఁగుటె తత్త్వంబు ॥ వి ॥ 190

What wisdom can he have who knoweth not knowledge. The fool never shall know God. What is the chief good, (tatwa) to know the wisdom that is within wisdom?

క॥ ఈరూపునీరూపము లోరూపునఁజూచునట్టి లోకారాధ్యుఁ ।
యేరూపునఁజనునతనికి నారూపై కానవచ్చునధవుఁడు వేమా ॥ 191

He who sees this (external) figure is thy form ; and beholds in his internal image Him that is worthy to be worshipped of all worlds. In that form in which he himself exists shall he behold the Lord.

ఐదుయక్షరముల యానందమొందిన నందునిందుముక్తి యలరుచుండు ।
యందునిందుతెలియ నదియపో బ్రహ్మంబు॥ వి ॥ 192

He who hath attained the bliss that dwells in the five lettered name (na-ma-si-va-ya), shall shine both here and hereafter in bliss. To know this life and the next, this is Deity.

కడుపుబోరగించి కన్నులుదిగఱించి బిఱ్ఱబిగుసుకొన్న బికరయోగి ।
యమునివారిగొఱ్ఱె యతఁడేమిసేయును॥ వి ॥ 193

Projecting the belly, staring with the eyes the stiff beggar saint, is no better than a sheep bound for sacrifice before Yama. He is utterly powerless.

కల్లపుడమిఁబొంది కదలలేరలేరక నొగులుబడలసేసి యుగ్రతపము ।
దాల్చియుండ నేమి తత్వంబుగనలేరు॥ వి ॥ 194

Dwelling in this false Earth ; unable to reach heaven ; grieving in their members ; enduring severe penance never shall these see happiness (tatwa).

కలిగినమనుజుండు కాముఁడుసోముఁడు మిగులతేజమునను మెఱయుచుండు ।
విత్తహీనుఁడెంత వెత్తఱిఁబోవును॥ వి ॥ 195

The man of wealth is Cupid, Soma or Chandra ; he shines in beauty ; if void of wealth, how vile he becomes !

కలిమిగలుగనేమి కరుణలేకుండినా కలిమిదోలునిలుచు కర్తలకును ।
తేనెగూర్చియీగ తెరువరి బోవదా॥ విశ్వ ॥ 196

Though possessed of wealth if he show no favor how should the wealth of such a sinner remain to him? Will not the bee when it has stored up honey go its way? (its hoard being seized by others.)

నీరుగాయవాడు నీరుబీగాయును వానివల్ల నిద్రబోవనుండు ।
నీటిలోనముండు నిఖిలవిశ్వంబనుచు॥ విశ్వ ॥ 197

A man of the sea (a triton) may go to sleep with another; know that an entire creation exists in the vast deep.

కాల్చుకాల్చుమను కాలుండుమునుకను కాకిచేసిబోవు కానలేడు ।
బ్రహ్మలైనవారు బ్రహ్మంబుగానరు॥ విశ్వ ॥ 198

Burn him, burn him, cries Pluto; this is mere talking like a crow; he cannot see what the truth is (that he is himself but a component part of creation); they who participate in the Deity cannot themselves see God.

జాతిమతముడిచి చనియోగికాకలు జాతిలోన మున్ను నీరుతెల్ల ।
మతముబట్టిజాతి మానకుండుట కాదు॥ విశ్వ ॥ 199

Forsaking tribe and creed to die and become a Yogee is a great happiness. But it is base to refrain from laying aside your caste through an attachment to the rules of religion.

జాతులందుమిగుల జాతిచెడ్డదిలో యోనిసోకు తెగక నేమిఫలము ।
యోనిసోకగలుగువారె యోగి బ్రహ్మలందురు॥ విశ్వ ॥ 200

Which is the chief cast of all the sects; (observe superlative) what is the profit of living void of knowledge. He who hath understanding is alone possessed of rank.

క॥ తనుదాఁదెలుసుటతత్వము తనకెవ్వరుబోధసేయ ధరలోఁగలరే ।
తనుదాఁదెలియకయుండిన తనకెవ్వరుదెలుపరేరు తథ్యము వేమా ॥ 201

To know one's self is the *Chief Good* (tatwam) ; is there one on earth, who can otherwise make us understand it ; If we know not ourselves none is able to instruct us in this, (quite easy).

తమతముచూడఁగాని తమవారుకొందరు చచ్చుటెల్లతమకు సాక్షిగాదె ।
బ్రతుకుదెలియతమకు బ్రహ్మరూపొందంగ వి॥ 202

Is not the dying of same of our kin before our eyes an evidence to us? Can we look upon our frail lives as eternal?

క॥ దండిగనిన్నటతానై యుండెడుయీబ్రహ్మమును తనుండియుండానై ।
మెండుకొనియుండవలెనని ఖండించిననెలితగాదు గదరా వేమా ॥ 203

If the sage become resolved into the Great Whole, and be it, he shall dwell in its abundance; though others attempt to separate him from this love of God, never shall he fall from his belief.

దర్శనంబులందు ధరవర్ణితములందు వర్ణాశ్రమముల వనలకెపుడు ।
. తిరుగుచుండువాడు ధరలోననందుండు॥ వి॥ 204

He is the happiest man in the world who, in whatever he views, and in the six creeds and sects, and the four as ramas, wavers not at any time in his walk.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 205

I will fitly teach all that dwell in the earth; that they may know; the city (*i. e.*, body) that beholds god is but one. Let not thy mind be corrupt and in it shall thou gloriously behold him.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 206

Like as water flows in its channel thus does an immersion in that knowledge of truth that arises in the mind ultimately, (through an absorption in the final essence) constitute the perfect saint; then is he like to Ganges when her streams reach the ocean (a correct version of awful intricacy).

[illegible] ।
[illegible] ॥ 207

Let us seize the four robbers (four lusts and smite them on the head Kama, Krodha, Lobha, Moha) but spare one (the mind) to the men of the mind; that they may attain the fruits of wisdom.

[illegible] ।
[illegible] ॥ 208

He existeth in the shape of the universe, and is the general soul; He is the all witnessing spirit. He hath truly converted himself into the soul; look at the universal world? He is himself all, and ever existeth in truth.

నిజముతోఁ దెలిసి నిత్యులముగావలె పలుకులోనిబిందు బ్రబలపరచి ।
తేకువకై తిపాందు నెవరెట్టకుండురా॥ వి ॥ 209

Let us know the time of *attaining* the truth, and thus become the Eternal. Let us thoroughly attain the mystic form (bindu) that exists with (lit : in) the sound (of nadhum). Then shall we attain bliss, and participate with no others in that enjoyment.

నీరు కాయమాయె నీరాయె కాయము వరుసనిర్వికార వస్తువాయె ।
నీటిలోననుండు నిఖిలబ్రహ్మాండముల్ ॥ వి ॥ 210

Water is changed into body and the body into water, and into immutable matter. Thus does the entire of being exist in water.

వచ్చులాభవారు వచ్చుమెచ్చెడువారు వచ్చుమీదివాంఛబరగువారు ।
వచ్చువిడుచువాని ప్రభువుగానెంతురు ॥ వి ॥ 211

Those who enjoy good fortune and those who land it, and who live in the hopes of it ; these shall look upon as their Lord, Him who has given up such desires.

నెలయు పరమతత్వ విధవంబు దెలియక బాహ్యవిద్యచేత బరగువెల్ల ।
పూరి కన్నక వారిపోయినచందంబున ॥ వి ॥ 212

Ignorant of the glory of the Great Being, all their external observances are like to a lion attempting to live on grass.

క॥ పరగిన బాహ్యజనంబున [illegible] యుగ [illegible] ।
[illegible] ॥ 213

By the speed of the passing wind, water, touched by it water acquires coolness. There is another secret hidden near to this, if men would understand it, (the mind is similarly affected by outward occurrences).

కాకులున్నగూడు కోకిలయగునట్లు భ్రమరిచేత కీటము మనుమాడ్కి ।
సత్యము క్తినీని చెడుగేటి గురుడయా ॥ వి ॥ 214

Like as a Cuckoo enters the nest of a crow, like as a maggot lives sustained by a wasp, such is the ruined teacher, (what sort of teacher ?) that knows not the truth and salvation.

పరభృతంబు రక్షబడినట్లు కాకిచే భ్రమరిచేత పురువు బ్రతుకుమాడ్కి ।
పరగము క్తినీని జడుడేటి గురుడయా ॥ వి ॥ 215

Like as the (parabhruta) cuckoo is reared by the crow ; like as the worm comes to life by means of the wasp ; thus is it that the fool pretends to be a teacher but cannot bestow perfection (Moksha). The nature of the pupil does not depend on the teacher.

ప్రస్తుతంపువేళ పద్యంబు చదివిన తప్పు కలిగియైన దొప్పయుండు ।
వెలదిసురతవేళ విప్పారియుండదా ॥ వి ॥ 216

If thou sing such a song as suits the occasion though there be errors in it, it becomes excellent ; is it not fitting, that in the time of embrace a woman should be utterly naked ?

[illegible] ।
[illegible] ॥ వి ॥ 217

Let us adore and glorify the (Prana Linga) prime spirit; but for what offence do ye bind it *about your neck*? Joy (*i. e.*, the Deity) is a witness to us of this folly.

భావమునఁ గనంగ పరదేశమునలేదు తానుజేయు పనులఁ బొలియుండు ।
భావమందు శివుని భావించియుండినా॥ వి ॥ 218

There is no place that exists not in the mind; it is closely united with our acts; if we meditate on God in our heart.

పుట్టినదియు మొదలు పురుషుఁడే కాలంబు పాపమునకు జడియ పశువుగాక ।
ముదిసి యోగికరణి ముదమొప్పగావలె॥ వి ॥ 219

Beginning from his birth, let a man at all times beware of sin and become not as a mere brute, but growing old, like a Yogee, attain happiness.

పుణ్యముగలవాని వీపునఁ బుండైతె వసుధలోఁ జాల వార్తకెక్కు ।
పేదవానియింట పెండ్లైన నెఱుఁగరు॥ వి ॥ 220

If even a bail rise on the back of a man of virtue, it will become notorious. But if even a marriage happen in the house of a poor man no one hears of it.

పుణ్యపాపచయము బోనీక బంధించి హంసకొనను నిల్చు ననుదినంబు ।
నట్టివాఁడు ముక్తి నవలీల గాంచును॥ వి ॥ 221

Let not us do either good or bad (lit: let not the assemblage of good and bad go on, bind them) in the end of (Hamsa) Brahma shall the perfect man daily stand; with ease shall such a man attain bliss (the end or cona of Brahma is Siva, who is the last and therefore highest of the three gods.)

బంగరుబోడగన్న భామలబోడగన్న చింతసేయకున్న చిత్తమందు ।
వాడెపరమయోగి వర్ణింపజగమందు॥ వి ॥ 222

He who when views gold or women feels no pain in his heart, the man shall shine as the noblest of saints.

బందత్రాళ్ళు దెచ్చి బంధించికట్టంగ లింగమేమిదొంగలించినాడొ ।
యాత్మలింగమేల నర్చించిచూడరో॥ వి ॥ 223

You take a, binding rope, bind and secure it ; what theft has Lingadu stolen that he should be thus treated. Why is it that ye cannot see and worship the invisible Athma Lingam ?

బిందునాదుజేసి ప్రియముప్పనాదు నాదబిందుగళలు పాదుజేసి ।
నాదుశక్తిగిచూచ నందయోగిగాదె॥ వి ॥ 224

He that can convert the Nadhum into the bindhu and into the nadhum again; also convert the nadhum, the bindhu and the kala into one (place) and perceive the sound, this man shall become the Yogee full of bliss.

బొమ్మలాటవాడు బొమ్మనాడించును భువిని నలుగురుచూడ పొలుపుమీర ।
తానుమఱుగునుండి దైవంబునాడించు॥ వి ॥ 225

Like as the puppet-show man plays his puppets, thus does the Deity, hidden in secret admirably play men as his puppets with exceeding beauty.

భవిగాల్చినట్టి భస్మంబు బెట్టి శివమనునట్టి సిగ్గుమాలి ।
యన్నిజీవులకును యున్నదిలింగమూ॥ వి ॥ 226

Wearing ashes of things that are bhavi (*i. e.*, not Lingamite) he calls this a form of Siva, devoid of shame. But surely all animals are gifted with the linga. (Ye are as proud as a dog with two.)

క॥ భూదేవతనగ మృత్తిక భూదేవతపైని వగలు పుట్టినవెన్నో ।
యీదేవతకే తెలుసును యీదిని యెవరును యెఱుఁగరందరు వేమా ॥ 227

What you call the Goddess of the Earth is mere clay. How m any fair beings are born from the earth, that Goddess alone knows ; but no man knows the sum.

క॥ భేదాభేదంబులకును వాదంబైనను చూడ వర్తించునువా ।
భేదాభేదములుడిగిన వేదాంతిధ్యానియగుచు వెలుఁగుఁ వేమా ॥ 228

They dispute about distinctions and confusions in the Deity (*i. e.*, polytheists and deists). If these distinction and indistinction were both removed, the sage should become wise in divinity and shine gloriously.

క॥ సద్గురుకృపజ్ఞానంబున సద్గతిదీపించుచున్న చాలాచదువుల్ ।
సద్గతిగలుగఁగఁ జేయును సద్గురువే దైవమనుచు చాటర వేమా ॥ 229

It is the favor of the excellent teacher and through much study that is illumed with knowledge and (good conduct) ethicks, that shall put thee into the right path ; that the excellent teacher is himself a part of the Divinity.

మంచివారు లేరు మహిమీఁద తెలియుమా కష్టులెందఱైన గలరు భువిని ।
పసిడిలేదుగాని పసఁడెంతగలదయా॥ వి ॥ 230

Good men are but few in the earth ; there are as many of the wicked as you could wish for ; there is not much gold but as much dust as you will.

మందబుద్ధిసొమ్ము మంటిలో నేపాచి మంటికుండలోన మూలవండి ।
మంటిబ్రతుకుకంత మఱుపేలకేసెదు॥ వి ॥ 231

Stupid fools are they who hide their wealth in the earth; and again dress their food in the earthen vessel *of the body*. Why should ye be so foolish for this muddy life.

మనసు బాఱవిడిచి మనసు దా మగుడించి మనసులోని కలుగు మర్మ మెఱిఁగి।
మనసు దా మనిల్ప మతియు దా బ్రహ్మంబు॥ వి॥ 232

Casting away the mind and turning it back; knowing the secret of the heart, if thou fix thy mind, this is the greatest task of religion.

మన్ను గుప్పజేసి మన్నులో గోరాడి మన్ను నంటకుండ మరలఁదిరిగి।
మన్ను మంటఁగలసి మఱియెందు బోవునో॥ వి॥ 233

They heap up earth and wallow in mud; but they adhere not to the earth but turn again, and are mingled with earth; where shall they then depart to?

మన్ను మెత్తఁగజేసి మఱి రూపు గావించి గుంట నింటఁ బూన్చి గురుతు నిల్పి।
మనుజులెల్లఁ గూడి మఱి దేవుఁ డందురు॥ వి॥ 234

They first apply clay smoothly, *to the surface of the waxen mould*, then melt it and form it into a figure; then plant in a hole or in a house, affixing a title to it; then do men join to call this a god!

శివమతమున కెల్ల వివరింప హరిగురుఁడు హరిమతమున కెల్ల హరుఁడు గురువు।
గురువు లెంచఁగనట్టి గుణహీను డే గురుఁడు॥ వి॥ 235

To the whole of the Siva-sect Hari is teacher (by a refined explanation) and Hara (Siva) is teacher to the Hari creed; what sort of teacher is the wretch void of qualities of excellence?

శివుఁడుగలఁడటంచు శిలలకుమ్రొక్కుచు వెఱ్ఱిజీవులార వెతఁగనేల।
జీవులందెకాని శిలలనేమున్నది॥ వి॥ 236

O ye beasts of fools, who imagine that the Deity exists in a store, why act ye thus; It dwells in living creatures indeed, but what is there in a stone?

శైవవైష్ణవాది వర్ణితంబులెల్ల దేవుఁడొక్కఁడనుచు దెలియలేరు।
తమకు భేదమయిన తత్వంబు భేదమా॥ వి॥ 237

They cannot understand that there is but one god in the Saiva, the Vishnu and all other creeds! Though these differ, can any diversity exist in truth? (tatwa).

క॥ పతియిచ్చినపతియొప్పును పతిసతులేకమైన పరమపావనమందుర్।
పతిపత్న్యాదయమె మోక్షం బతులితపరమాత్మనైక్య మగు రావేమా॥ 238

What the wife loves the husband loves. If then the wife and husband be one, they shall attain the utmost holiness (purity). Due benevolence between man and wife shall gain them heaven with the Chief Spirit who hath no eqnal they shall attain ()neuess.

ఇంతిఁజూచినేమి యెఱుఁకయునరాదు కాలవహ్నిలక్క కరఁగినారు।
వట్టిమాయలిట్లు వట్టులఁజేసెరా॥ వి॥ 239

When we behold a woman we are deprived of power to estimate her jointly; we are like lac dissolved in a hot fire. Thus does vain desire make us bubble like fools.

ఎంగిలియనియెడి యీనోటఁబెట్టుక శాస్త్రవేదములను జదువరాదు।
యెంచిచూడనెల్ల నెఱుఁగ నెంగిలిగాదకో॥ వి॥ 240

With this vile mouth defiled with spittle, let us not read the sastras or veda; consider are they not thereby defiled.

తెరువు ముక్కుచాయ దేవరగిరిమీద నమరియున్న చిత్రమరయలేరు ।
యరసిచూడబోతె యదిముక్తి శివుడురా ॥ వి ॥ 241

It is impossible for us to see the wondrous writing on the noble hill in our path, following the shadow of our nose ; if we go to view it, it is perfection, it is Siva.

శిలలజూచినరులు శివుడనిమొక్కుదు రిలను శిలలుగాని శివుడుగాడు ।
తనదులోనిశివుని దాదెలియలేడో ॥ వి ॥ 242

Men imagine stones to be Siva, and magnify them. Stones are stones and not Siva ; why is it that we cannot discern Siva who dwells within us ?

ఆరురుచులు వేరు పారంబురొక్కటి తత్త్వమతము వేరు తత్త్వమొకటి ।
పరమమునులు వేరు భావ్యుండొక్కడు ॥ వి ॥ 243

The six tastes are diverse ; but taste is one. Modes of teaching truth differ, but truth is one. Great Saints may differ, but Him they meditate on his One.

అంతవానికన్న నర్థంబుకన్నను పారమైనరుచులు చదువుకన్న ।
వెట్టివారికన్న బుట్టునుబో యాశలు ॥ వి ॥ 244

When they behold their refuge Vishnu or wealth, or studies that have a pleasing taste however great they be all men feel desire.

అందలము మోయు నందరు మనుజులా యందు నెక్కినతడు నధికుడగునె ।
యతని పూర్వఫలము లందరో కూళలు ॥ వి ॥ 245

Are all those creatures men who bear about sedans ? He alone who enjoys himself within it is He (the god), shall the fruits of his good deeds be enjoyed by these base wretches ?

క॥ సకలాకారుడనంతుడు సకలాత్మలయందు సర్వసాక్షియుడౌనై ।
సకలమునవిర్వికారుడు సకలంకస్థితినిబ్రహ్మ మనబడువేమా ॥ 246

He who is universal shape ; endless ; who is Himself the witness to everything in each soul, He who is immutable throughout the world ; is in His nature, void of all form named (Parabrahmam) the Deity.

అడుగకర్థమివ్వ నతడుబ్రాహ్మణయోగి యడుగనర్థమివ్వ నతడుత్యాగి ।
యడుగువారినడుగ యాచిముక్తిశివయోగి॥ వి ॥ 247

He who unasked bestows his property, this is the Bramin saint ; he who gives only when asked is a mere giver. But he who is so poor as to beg again of him who has solicited his aid, is the Siva saint.

అన్నమధికమైన నదియుదాజంపును అన్నమంటకున్న నాత్మనొచ్చు ।
చంపనోంపబువ్వ చాలదావెయ్యేల॥ వి ॥ 248

Food in excess causes death ; if we touch not food it depresses the soul ; is not food then sufficient to slay and to save ? Why have a thousand arguments ?

అన్నిజాడవిడిచి యానందకాముడై నిన్నునమ్మజాలు నిష్ఠతోడ ।
నిన్నునమ్ముముక్తి నిశ్చయమీయాన॥ వి ॥ 249

He, who, *O God*, giveth up every other view, and loveth thy enjoyment, he who trusteth in the with firm belief, this shall suffice him ; his salvation is certain. I protest by Thee that this is truth.

అమలమైనపల్కు లభిషేకవారిధి తనువుదేవళంబు తాల్మినొంది ।
యాత్మశివునికొల్చు వాడెశివయోగి॥ వి ॥ 250

The words of truth are equal in excellence with the streams in which Siva is (abhisheca) bathed. The body is his temple; he who hath attained peace and placed with god in his soul, this is the Siva Yogee.

అరయ నేడు త్రాళ్ళ నఖిలజగంబులు కట్టఁబడుచునుండు గట్టులన్న ।
జ్ఞానఖడ్గమునను త్రుంచివేయవలయు॥ వి ॥ 251

Behold the world is bound with the seven cords of the passions; strange! with the sword of knowledge let us strive to sever them!

క॥ ఆలిపతి సౌఖ్యములకును యాలయమై యైనదాని యాలనవచ్చున్ ।
యాలాగున గాకుండిన కాలునిపెనుదూతకదా కదియఁగ వేమా ॥ 252

If the woman (ali) be the abode (alayamu) prepared for the husband's enjoyment she is truly named (ali) wife. If not, she is the chief messenger of Death.

అస్థిరంపుమేని కధిక పాట్లుబడి పెక్కువిధములందు పెంచి పెంచి ।
యగ్నికిచ్చునట్టె యడవినక్కలకిచ్చు॥ వి ॥ 253

This frail body suffers numberless changes: in many ways do we nourish and foster it; at last it is given to the funeral flames or to the foxes of the wilderness.

అక్షరపుటమిట్టి యండంబులోఁ గూర్చి యమరనోంకరము సమధవించు ।
యతఁడు నిత్యముక్తి యందుచుండు॥ వి ॥ 254

He who hath united into one the composition of letters *of the mystic syllable* O'm; and this visible mundane egg he shall enjoy that letter O'm; and shall in certainly inherit bliss.

క॥ అక్షరప్రౌఢములఁజొరకే లక్షలఁజదువంగనేల లాలితముగ ।
ప్రత్యక్షముగ శివయను రెండక్షరములు మదిశుద్ధియగురా వేమా ॥ 255

When thou hast truly entered into the import of the mystic form of letters *in O'm*, why persist in reading ten millions *of other subjects?* Fitly and visibly, shall the two letters Si-va, constitute purity of soul in thee.

క॥ ఆకాశంబున వాయువు మాకునననలంబుయొట్ల ఘనమనమందుఁ ।
యేకాకారముగమున నేకైకసదాప్రవెలుఁగు సుమ్మురవేమా ॥ 256

Like as air exists in the atmosphere; and fire in a tree; like as the Deity exists in the mind. Verily thus indeed does the one. One sole semblance of God, independantly shine glorious.

ఆదిదైవముఁగవలెను నల్పుండుతామతి చెప్పలేదుగాని తప్పఁబట్టు ।
కోయవేర్పుకుక్క దొంతులవేర్పునా॥ వి ॥ 257

Let the fool first learn to know the Deity; he is himself unable to describe it, but when another does, he merely cavils, like to a dog that can up set a pile of pots but is it able to erect it?

ఆయువగలిగుండు నమును పైరూరుత ప్రియముగల్గునపుడు పెంపుగవచ్చు ।
కాయమునుధరించు కల్పంబుదాదరా॥ వి ॥ 258

A man shall attain long life when he has learnt to love breathings (*i. e.*, to save up some respirations daily of the portion predestined to each man) then shall he grow, he shall wear his body throughout the age of Brahma.

ఆయువనుఁగట్టు అల్పంబుమంబులంగ మాయమునుఁగురాత్రు మతిగొలుతదు ।
మాన్యమాదియగున్న మతిలోతైకది॥ వి ॥ 259

When one life is past, the fool shall again be born; again shall he love; and again feel affection, again shall he roam the (Mahls) countries and villages, like to a homeless monkey.

క॥ అరునుమూడగుగుళ్ళను కెరుగుచు మాటిమర్మ తేజములరయన్ ।
స్వైరగతిగలిగినపురుషుడు చేరును మోక్షంబుత్రోవ సిద్ధము వేమా ॥ 260

The man who hath learnt to view the order of the secret charms of the six and three temples, he shall attain the path to perfection. True is this doctrine.

ఆలమెఱుగుబంటు యల్పునికేరిన మాఱుమలయుపొత్తు మతిగిమగుడు ।
మార్పుమాదిరుగుర్పు మతిగోతికైవడి వి ॥ 261

If a soldier skilled in war serve a base master, he will disobey, and turn again from seeking his favour and he will roam the towns and hamlets like a monkey.

పంచముఖములందు పంచవర్ణముల్పుట్టె పంచవర్ణములను బ్రబలె జగతి ।
పంచముఖునినెట్లు బ్రస్తుతింపరేల వి ॥ 262

In the five faces of Siva the five letters (na-ma-si-va-ya) were produced. By them is the world supported. Then how is it that they fail to praise the *Five Faced*.

దండనాథుజేసి బవరానకంపిన పాఱుబాఱునయా వదలిపెట్టి ।
పాఱువాడుబంటు పనికిరాడెన్నడు వి ॥ 263

A coward who being made a general and sent to battle, deserts his army and troop, and flees is of no use as a soldier.

పగలు [illegible] ।
[illegible] వి ॥ 264

He that forgetting day and night, and his own mind, and the distinctions between thou and I, is the noblest of saints.

పట్టుపాగ జుట్టి పట్టుదోవతిగట్టి సృష్టి వైష్ణవంబు మిట్టిపడుచు ।
చిన్నెలింతె కాని శ్రీవైష్ణవమతంబు॥ వి ॥ 265

The Vishnu sect puts on a silk turban, and a silk vest, and is puffed up in the earth. These are mere semblances and the emptiness of the Vishnu creed.

పతికిమాఱుపల్కు పడతి యొక్కవకంబు మీఱునతనిగవయు మగలుపతియు ।
పందిపందికూడి పడకొఱ్ఱకొంటలో॥ వి ॥ 266

The wife that answers again to her husband is a bitch; the husband who persists in being coupled with her, these are like a pair of swine that tumble together into the mud.

పరపురుషునిమీఁద ప్రాణంబు బెట్టుక మగువసేయుమగని మంచితనము ।
యట్టిభంగి యోగి యాత్మఁబోషించురా॥ వి ॥ 267

A woman who has set her heart on another man, acts kindly to her husband; thus doth the Yogee nourish his soul.

ద్విజవరుండు చెడ్డ పిండంబు దినఁబోయె పేరంటాలుముసరు పెండ్లియింటి ।
కులము చెడఁబలఁబోయె గూఢబోమానంబు॥ వి ॥ 268

The noble brahmin goes to eat the vile funeral cakes of the ruined wretch; the brahmin's wife haunts the marriage house; first they loose cast and then character.

లింగసేవకుండు లింగంబు నైదుండు తీర్థసేవకుండు తీర్థమగును ।
సాధుసేవకుండు సర్వదా శుభదుడౌ॥ వి ॥ 269

He who serves the semen becomes the seed; he who serveth the holy streams becometh a god; he who serveth the excellent shall for ever be the Deity.

గీ॥ భయమంతా జీవునిదె భయముడిగినతత్వమెల్ల పరమాత్మునిదే।
లయమంతా దేహమునదె జయమంతా జీవునిదగు జాటరవేమా॥ 270

All fear belongs to the animal body. If fear depart, the whole essence shall become the Divine Spirit. All destruction belongs to the body and all victory to the soul.

గీ॥ భూదేవియనగ మృత్తిక భూదేవి పుట్టువిధము భూజనులెఱుగన్।
భూదేవి భారమాయెను యాదేవత సామ్యముహరు నందురు వేమా॥ 271

The Goddess of Earth as they call her is clay, seeing that all men know how that Goddess was produced, she is become very weighty. They even call that Goddess equal to Siva, *as sustaining all.*

మంటిలో హేమందు మ్రానులశిలలందు పటముగోడలందు ప్రతిమలందు।
తన్ను దెలుసుకొఱకు దగలదా పరమాత్మ॥ వి॥ 272

In earth, in metal, in trees, in stones, in cloth, in the wall, in all images made with these substances; that one may know him, the Chief Spirit dwells in such semblances.

మందురొకటిదిన్న మహిమీదనెగిరెను మందురొకటిదిన్న మహిని వెలయు।
మందురొకటిదిన్న మహిమతో జ్వరమాఱు॥ వి॥ 273

If thou take a certain medicine, thou shalt be able to rise from the earth; if thou take a certain mixture thou shalt be glorious; there is also a drug that quelleth fever.

మతములెన్నైయైన మతముగాఁ బడదగు మతముగాఁ బడుదురు మనకెఱ్గటి।
అంతమనుదమువిడిచి నాబ్రహ్మమౌదురూ॥ వి॥ 274

Numerous as creeds be, they are not permanent in the earth. Truth is but one in the earth; it consists in leaving every creed and beholding the Deity.

మర్మమెఱుంగలేక మతములగల్పించి యుర్వి దుఃఖులగుదు రొకరికొకరు ।
గాజుయింటికుక్క కళవళపడురీతి ॥ వి ॥ 275

Unable to know the great secret, they contrive and frame religious, and merely give sorrow to each other; like as a dog that is agitated at the sight of a mirror.

మాంసమును దనకు మాటుగా జేసుక మాంసము దినునట్టి మాయజీవి ।
మాంసము విడుపైన మాటలెట్లాడురా ॥ వి ॥ 276

Taking the flesh as a covering does the deceived creature devour flesh; if he were released from the flesh could he speak?

ముజ్జగముల జూచి మూడుగుణంబుల మూడువస్తువులను ముట్టజూచి ।
మూటిలోననున్న ముక్తినిగంటిరా ॥ వి ॥ 277

Have ye seen the three worlds, beheld and attained to the three Objects that possess the three qualities, and the beatitude that dwells therein?

మునిగి బ్రాహ్మణుండు ముందుగానకపోయె తిరిగితిరిగియతడు దిమ్మరాయె ।
కూసికూసి తుదకు కుక్కయైపోయెరా ॥ వి ॥ 278

First by plunging in water a Brahmin loses his sight; by roaming he gains nothing but giddiness; by howling out the vedas he turns into a dog.

తోకవంకబెట్టి మెలగుచు మందలో భ్రమసితిరుగుగొల్ల పగిదిగాక ।
దైవమెఱుంగలేర దైర్యాలగొల్లరో ॥ వి ॥ 279

Like a shepherd who roams about puzzled searching in his fold for a sheep that is under his arm; such are men who ignorant of God residing within them worship other Deities.

క॥ మేఘోత్పత్తివిధంబున మేఘములో నురుముయుండు మెండుగ పిడుగుల్ ।
మేఘంబనియెడిభావము మేఘాంచితబలము దెలియ మెచ్చుగ దేవా ॥ 280

In the real composition (lit: rising) of a cloud, within the cloud there in thunder and thunder bolts in abundance. Then to understand what "cloud" implies, and the might embodied in it is a great task.

మేషముఖుని దక్షు దేహముగ గనగా శివునిదూషకులందు సిగ్గిడరో ।
రంకుపొందవ్వునాంచి రంకెవ్వడు సేయుం ॥ వి । 281

Are not all those who revile Siva ashamed when they view the form of Dacshu, the ram faced? And after seeing the precious dignity of adultery who would commit adultery?

క॥ మైథునమున దాబుట్టియు మైథునమున దాను పెరిగి మైథునమగున్ ।
మైథునముల్ద్రోసిన మైథునమగు నిత్తునకును మహిలో దేవా ॥ 282

Born by copulation and growing up thereby, he lives in coition (lit: becomes it). If you can lay aside the practice of this you shall attain the Pair (Siva and Shakthy).

మొదటియందు జ్ఞాన ముద్రలేకుండగా పాదిపమునదెలియక జ్ఞానగుడు ।
నడుమ జ్ఞానమొందు నగుబాటుగాదె ॥ వి ॥ 283

Not marked at his origin with the seal of wisdom, and ignorant of its nature, he becomes a fool. Is not it then a jest to expect him intermediately to gain wisdom?

మాయానిబద్ధుఁడగుచు వెనరజన్మము నొంది హానివృద్ధిచేత నలఁగుఁడాను ।
కానిదానిమాయ కడమొదల్ దెలుసునా। వి ॥ 281

He is prisoned in the womb, then gains birth and is wearied through the fluctuations of loss and increase; through the craft of Delusion how can he know either his origin or end ?

జీవసంజ్ఞ గలుగు జీవుసతత్త్వంబు జీవపరునిగురుని జెందఁజేసి ।
తనువు నిల్పువాఁడు తానె తానైయుండు ॥ వి ॥ 285

If thou cause that life (jeeva tatwa) that possesses the marks of vitality, to be united to the Teacher who is greater than the life; he who thus rest-aineth the body is himself Him.

లోనుబదిలపరచి లోనివికారముల్ తలచి పెట్టువారు తెలియువారు ।
యోకసమున వేడ్క నరయుంగనుందురు ॥ వి ॥ 286

They who have rightly ordered their inner man, and considering justly the state of their heart: thrust it away, these are men of understanding; these shall dwell in delight in heaven.

వాంఛకులములేని వంద్యుసుసుష్యుండు యీనినపులివలెను యోగియుండు ।
మానడెన్నడుతన మంత్రవాక్యంబు ॥ వి ॥ 287

This man, void of all caste is the Yogee worthy of honour; he is cautious as a cubbed tigress. The words of his rectitude shall never cease (very difficult).

వారిలో జన్మించి వారిలో నెదిగి వారిబాసియాడు వాఁడె వాఁడె ।
కర్జనమ్మియున్న కారణమేమయా ॥ వి ॥ 288

What is the cause that being born in water and grown in water, he puts water away from him, and uniting himself with women, he relies on this fleeting body.

[illegible]
[illegible] 289

If a seed be damaged, it cannot grow; if the seed be not injured, it grows. Then surely the seed alone is Viswacarma the creator.

[illegible]
[illegible] 290

Who are those that hear of or have seen, *the deity?* Those who have heard of Him alone see Him. Gaze steadily on *Him whether in the form of* ocean or any other.

[illegible]
[illegible] 291

Ignorant that the Deity shines abroad in the earth, why should ye search imagining Him elsewhere? The Deity exists within thee is the truth.

[illegible]
[illegible] 292

The humility of a mad man is great. The widow when ruined, veils herself, and the son of a prostitute performs the rites very duly.

[II. Part with 1000 stanzas will be published shortly.—Price Re. 1.]

10531